

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

LIETUVOS INFORMACIJOS
IR DOKUMENTAVIMO
STANDARTŲ
žinynas

Vilnius, 2022

Mokslinis redaktorius

Dr. Darius Žiemelis
(Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka)

Lietuvos standartų departamento 47 technikos komiteto *Informacija ir dokumentavimas*
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos paskirtų ekspertų grupė apsvartė
ir rekomendavo publikuoti leidinį kaip žinyną (2021 m. rugsėjo 30 d. protokolas Nr. 1)

Parengė

Dalia Jaskonienė

Recenzavo

Doc. dr. Tomas Petreikis (Vilniaus universitetas)

Kalbos redaktorė

Rasa Bataitytė

Maketuotojas

Tomas Rastenis

Šis kūrinys yra platinamas pagal [Kūrybinių bendrijų Priskyrimas 4.0 tarptautinę licenciją](#).

ISBN 978-609-405-222-4
DOI: <https://doi.org/10.51740/mp.54>

© Dalia Jaskonienė, 2022
© Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2022

TURINYS

Įvadas	4
Lietuvos informacijos ir dokumentavimo standartai	9
01.040.01 Bendrieji dalykai. Terminologija. Standartizacija. Dokumentai (Žodynai).....	9
01.040.10 Rašyba ir transliteracija.....	9
140.20 Informacijos mokslai	14
01.140.30 Administravimo, komercijos ir pramonės dokumentai	36
01.140.40 Leidyba.....	37
35.040.10 Ženklų rinkinių kodavimas	40
35.040.50 Automatinio identifikavimo ir duomenų fiksavimo būdai	41
35.240.30 IT informavimo, dokumentavimo veikloje ir leidyboje.....	42
37.060.99 Kiti kinematografijos standartai	50
85.60 Popierius ir kartonas.....	50
Standartų nuorodinių žymenų rodyklė.....	52
Tarptautinių standartų, išverstų į lietuvių kalbą, antraščių rodyklė	53
Literatūros ir šaltinių sąrašas.....	54

IVADAS

Šio leidinio tikslas – informuoti profesinę bendruomenę apie galiojančius Lietuvoje informacijos ir dokumentavimo sričių tarptautinius standartus, jų atnaujinimus ir naujausias redakcijas. Siekiama viename leidinyje sutelkti svarbiausią informaciją bei žinias apie tarptautinę informacijos ir dokumentavimo sričių standartizacijos praktiką, išteklius bei įrankius duomenų panaudai ir analizei. Tam buvo suregistruoti, sugrupuoti ir anotuoti *Lietuvos standartų departamento 47 technikos komiteto Informacija ir dokumentavimas* (toliau – LST TK 47) standartai: pateikti jų bibliografiniai aprašai, atlikta standartų turinio analizė (taikymo paskirtis, standarto leidimai, standartų terminų apibrėžtys ir pan.). Taip pat glaustai apžvelgta LST TK 47 standartų raida, aptariamose esminės sąvokos ir standartų rūšys, siekiant praplėsti informacinio leidinio ribas ir universaliai juo naudotis švietimo, profesinių žinių gilinimo ar savišvietos tikslais. Bibliotekos aktyviai dalyvavo šių sričių tarptautinės standartizacijos procesuose, o Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (toliau – LNB) specialistai daug metų vadovavo LST TK 47 komitetui, todėl standartizacijos ekspertų patirtis ir sukaupti bei apibendrinti duomenys¹ gali pasitarnauti daugelio informacinių procesų efektyvumui didinti bei tolesnei pažangai.

Tarptautiniu lygmeniu informacijos ir dokumentavimo standartus rengia ir tvirtina Tarptautinės standartizacijos organizacijos (angl. *International Standardization Organization, ISO*) 46 technikos komitetas *Informacija ir dokumentavimas* (angl. *Information and documentation*, toliau ISO TC 46), jį sudaro keturi pakomitečiai ir keliolika darbo grupių. Beveik visos šalys, taip pat ir Lietuva, turi nacionalinę standartizacijos instituciją, ji rengia, tvirtina ir leidžia standartus, o tarptautinius standartus priima kaip nacionalinius. Standartai, tvirtinami nacionalinės standartizacijos institucijos, pereina daugybę procedūrų, kol įsitikinama, kad jie iš tiesų priimti bendru sutarimu ir techniškai pagrįsti. Tik tada standartas tampa *de jure*, o kartais – teisės aktų dalimi.

Lietuvos standartizacijos departamentas yra nacionalinė standartizacijos institucija, vadovaudamasi Lietuvos standartizacijos įstatymu, ji teikia pirmenybę tarptautiniams ir Europos standartizacijos dokumentams. Siekiant integruotis į Europos ir tarptautinę standartizacijos erdvę, svarbi ir tarptautinių standartų atitiktis Lietuvos Respublikos teisinei bazei. Vienas iš septynių pagrindinių nacionalinės standartizacijos principų² skelbia, kad Lietuvoje pirmenybė teikiama tarptautinei ir Europos standartizacijai, tačiau standartas negali prieštarauti Lietuvos Respublikos teisės aktams. Naujas nacionalinis standartas rengiamas tik tuo atveju, kai standartizacijos objektui nėra atitinkamo tarptautinio ar Europos standarto, kurį būtų galima perimti pritaikant Lietuvos reikmėms. Toks standartizacijos veiklos derinimas yra koordinavimas nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu. Nacionaliniai standartai ir perimtieji standartai įidentifikuojami iš santrumpos LST. Ji negali būti vartojama jokiame ne nacionalinės standartizacijos institucijos leidiniui žymėti³. Tarptautinio standarto perėmimas apibrėžiamas kaip nacionalinio norminio dokumento, pagrįsto atitinkamu tarptautiniu standartu, išleidimas arba pranešimo apie tarptautinį standartą, turintį nacionalinio norminio dokumento statusą, paskelbimas nurodant visas jo nuokrypas nuo tarptautinio standarto⁴.

Lietuvos standartizacijos departamentas atstovauja nacionaliniams interesams:

- ISO (Tarptautinėje standartizacijos organizacijoje);
- IEC (Tarptautinėje elektrotechnikos komisijoje);
- CEN (Europos standartizacijos komitete);
- CENELEC (Europos elektrotechnikos standartizacijos komitete);
- ETSI (Europos telekomunikacijų standartų institute).

¹ Žr. Atnaujintas standartas ISO 11620:2014. Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekos veiklos rodikliai / parengė D. Jaskonienė. *Šiandien aktualu*, 2016, Nr. 2 (55), p. 56–95; Atnaujintas standartas ISO 2789:2013 (E) Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinė bibliotekų statistika / parengė ir iš anglų kalbos vertė D. Jaskonienė. *Šiandien aktualu*, 2014, Nr. 2 (51), p. 9–27.

² Žr. Lietuvos Respublikos standartizacijos įstatymas. Lietuvos Respublikos Seimas, 2000 m. balandžio 11 d. įstatymas Nr. VIII-1618. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.99653/asr>. Žiūrėta 2021-11-19.

³ Žr. *ibidem*.

⁴ LST vadovas 2:2018. Dalyvavimas rengiant tarptautinius, Europos standartus ir kitus leidinius bei jų įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu. Lietuvos standartizacijos departamentas, 2018. Prieiga per internetą: <https://lsd.lt/index.php? - 1542580001>.

Lietuvos bibliotekos sukaupusios ilgą ir produktyvią bendradarbiavimo su Tarptautine standartizacijos organizacija (ISO) patirtį, kryptingai siekė Tarptautinės standartizacijos organizacijos technikos komiteto ISO TC 46 tikrojo nario statuso. Toks nacionalinio technikos komiteto statusas leidžia ekspertams dalyvauti rengiant naujų standartų projektus, suteikia teisę teikti pastabas ir balsuoti priimant tarptautinius standartus, dalyvauti ekspertų grupėse juos rengiant. 1998 m. pabaigoje įkurtas Lietuvos standartizacijos departamento Technikos komitetas 47 „Bibliotekininkystė“ tapo ISO TC 46 visų keturių pakomitečių nariu stebėtoju. LST TK 47 komiteto nariai išanalizavo ISO TC 46 ir jo pakomitečių veiklą ir parengė pasiūlymus dėl komiteto veiklos pertvarkymo. Vienas jų – pervardinti komitetą, nes senasis pavadinimas nebeatitiko numatomų atitiktinio komiteto standartizacijos veiklos kryptį, kurių parengti standartai yra svarbūs ir plačiai taikomi elektroninės vyriausybės projektams, organizuojant ministerijų darbą, kuriant ir taikant informacines technologijas, archyvams, bibliotekoms ir kitoms informacijos ir dokumentavimo institucijoms. Kitas nuoseklus žingsnis buvo LST TK 47 struktūros pakeitimas pagal ISO TC 46 pavyzdį, siekiant apimti visus šio komiteto rengiamus standartus. Šiam tikslui šalies atminties ir akademinės institucijos bei valstybės įstaigos buvo pakviestos aktyviai įsitraukti į numatomą plėsti komiteto veiklą. Ja susidomėjo ir atstovus į komitetą pasiūlė pagrindiniai šalies archyvai, už informacijos ir kultūros politiką atsakingos valstybės institucijos. Pasiūlymams pritarė Lietuvos standartizacijos departamentas ir nuo 2002 m. LST TK 47 gyvavimą tęsė nauju pavadinimu „Informacija ir dokumentavimas“. LST TK 47 „Informacija ir dokumentavimas“ sudaro 12 narių (institucijų), jos yra paskyrusios 20 įgaliotųjų atstovų. Informacijos ir dokumentavimo veikloje dalyvauja valstybės institucijos, valstybinės ir privačios organizacijos, archyvai, bibliotekos, muziejai, mokslo ir mokymo įstaigos. 2018 m. LST TK 47 tapo tikroju ISO TC 46 nariu. Pagrindinės LST 47 TK veiklos sritys: informacijos ir dokumentavimo veiklos terminų, dokumentų valdymo, metaduomenų, bibliografinių formatų, leidybinio įforminimo ir standartinės numeracijos sistemos reikalavimų standartizavimas⁵.

Šiuolaikinėje vartosenoje žodžiu **standartas** dažniausiai įvardijama tam tikra norma, susitarimas vienodai atlikti kokius nors procesus, ir suvokiama, kad geriau laikytis standarto, nei nepaisyti. Standartai priklauso dokumentams, padedantiems kurti didžiausią pridėtinę vertę. Esama gausių ir įvairių jų apibrėžimų. Lietuvos standartizacijos departamento terminų bazėje pateiktos devynios standarto apibrėžtys, daugelis jų panašios: sutarimu parengtas ir pripažintos institucijos patvirtintas dokumentas, kuriame nustatomos bendram ir daugkartiniam naudojimui tinkančios taisyklės, bendrieji principai ar charakteristikos, skirtas optimaliai tvarkai tam tikroje srityje įvesti⁶. Kai kalbama apie dokumento rūšį, standartas priskiriamas normatyvinių dokumentų grupei. Tarptautinis standartas – pripažintos standartizacijos institucijos parengtas ir priimtas dokumentas, kuriame optimaliai tvarkai tam tikroje srityje įvesti nustatomos visuotinės standartizuojamo objekto taisyklės, bendrieji principai ar charakteristikos⁷.

Standartų rūšys. Informacijos ir dokumentavimo standartai apima didelę visuomenės veiklos sričių įvairovę. Standartus suskirstyti pagal bendrus požymius yra sudėtinga, nes standartai nėra vienarūšiai: pavyzdžiui, jais gali būti daiktai, ypač standartiniai matų vienetai (vadinamieji etalonai), ir išleisti standartai, skirti produktams, procesams ar valdymo sistemoms standartizuoti; taip pat standartai nėra lygiaverčiai pripažinimo ar funkcijos atžvilgiu, jie gali būti savanoriškai taikomi ar privalomi. Mokslinėje literatūroje nėra pateikta vienodos standartų klasifikacijos. Bibliotekų, archyvų ir muziejų standartai gali būti skirstomi pagal rengėjus į *de jure* ir *de facto* standartus⁸. Standartai rengiami dviem būdais ir yra vienodai svarbūs informacijos ir dokumentavimo srityje. Greta vadinamųjų *de jure* standartų, kuriuos rengia, tvirtina ir leidžia tarptautinės ar nacionalinės standartizacijos organizacijos, didelę dalį sudaro *de facto* standartai. Išskirtinį susidomėjimą kelia standartai, skirti terminijai⁹, dokumentacijai, duomenų apdorojimui ir kai kuriems kitiems panašioms standartizacijos objektams, nes jie padeda apdoroti informaciją. *De facto* standartus konkrečiam tikslui kuria privačios įmonės arba tam tikrų produktų pardavėjai.

⁵ Plačiau žr. Bliūdžiuvienė, N.; Buckienė, L. Informacijos ir dokumentavimo srities standartizacija. Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. *Šiandien aktu*, 2019, Nr. 2 (61), p. 58–63.

⁶ Standartų terminų bazė. Lietuvos standartizacijos departamentas. Prieiga per internetą: <https://www.lsd.lt/index.php?452282422>. Žiūrėta 2021-06-23.

⁷ Lietuvos Respublikos terminų bankas. *Valstybinė lietuvių kalbos komisija*. Prieiga per internetą: <http://terminai.vlkk.lt/terminas/391270>. Žiūrėta 2021-06-24.

⁸ Plačiau žr. Bliūdžiuvienė, N. Standartizacija: samprata ir rezultatai. *Knygotyra*, 2008, t. 51, p. 192–211, <https://doi.org/10.15388/KN.V51I0.7898>.

⁹ Plačiau apie tai žr. Bliūdžiuvienė, N. Lietuviškasis informacijos ir dokumentavimo terminologijos standartas. *Knygotyra*, 2021, t. 77, p. 398–404, <https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2021.77.102>.

Dažniausiai tokie standartai suprantami kaip geroji praktika. Galima paminėti tokius *de facto* standartus, kaip kompiuterinio katalogavimo formatas (angl. *Machine Readable Cataloguing*, MARC), arba tarptautinė elektroninės knygų ir serialinių leidinių sektorių prekybos grupė (angl. *The International Group for Electronic Commerce in the Book and Serials Sectors*, EDItEUR) sukūrė ONIX standartą ir pan.

Pagal Tarptautinę standartų klasifikaciją ISO TC 46 standartai apima keletą pagrindinių teminių sričių¹⁰, tokių kaip *Bendrieji dalykai. Terminologija. Standartizacija. Dokumentai* (01.040.01), *Rašyba ir transliteracija* (01.140.10), *Informacijos mokslai* (01.140.20), *Administravimo, prekybos ir pramonės dokumentai* (01.140.30), *Leidyba* (01.140.40), *Ženklių rinkiniai ir informacijos kodavimas* (35.040), *Informacinių technologijų taikymas* (35.240.30), *Popierius ir kartonas* (85.060)¹¹.

Lietuvos standartizacijos departamento svetainėje (<http://www.lsd.lt>) randama visa aktuali informacija apie nacionalinę standartizaciją, jos dalyvius bei rezultatus. 2021 m. pirmąjį pusmetį svetainėje paskelbti duomenys apie LST TK 47 *Informacija ir dokumentavimas* kompetencijai priskirtus 179 galiojančius standartus. Daugiau nei 54,50 proc. jų pagal Tarptautinę standartų klasifikaciją apima informacijos mokslus, 17,30 proc. taikomi IT informavimo, dokumentavimo veikloje bei 14,04 proc. skirti rašybai ir transliteracijai, su leidyba susiję apie 10,11 proc. galiojančių Lietuvos standartų.

Bibliotekos, muziejai, archyvai ir leidėjai taiko Tarptautinės standartizacijos organizacijos parengtus ir patvirtintus ISO standartus – vienos didžiausių *de jure* standartų grupės. Tarp jų itin svarbūs informacijos mainų ir ženklių kodavimo bei transliteravimo, įrašo struktūros, žiniatinklio turinio aprašo, paieškos sistemų, bibliotekų statistikos¹² ir poveikio vertinimo¹³ bei leidybos standartai.

Standartų gausa ir įvairovė, skirtingi aprašo, autoritetinių įrašų, metaduomenų sudarymo ir kiti standartai yra svarbus veiksnys koordinuoti bibliotekų, muziejų ir archyvų standartizacijos veiklą. Kuriant bendras sistemas, siekiant funkcinio suderinamumo būtina sutarti dėl bendrai taikomų standartų. Standartizavimo veikla yra palanki tarptautiniams ryšiams ir bibliotekų, muziejų ir archyvų bendradarbiavimui. Šios institucijos siekia bendro tikslo – išsaugoti kultūros ir intelektualines vertybes, naujais būdais pateikti vartotojams informaciją apie jas.

Pagal Visuomenės informavimo įstatymą leidėjai privalo vadovautis leidybos standartais (LST TK 47 – 10 standartų), pavyzdžiui, kiekviename leidinyje turi būti nurodytas tiražas, Lietuvos standarto nustatyti kiti leidybiniai duomenys ir tarptautinis dokumento standarto numeris (ISBN, ISSN, ISMN ir kt.) ir pan.¹⁴

Svarbu žinoti, kad bibliotekoms ir kitoms dokumentinio paveldo institucijoms bei talpykloms, be informacijos ir dokumentavimo, ne mažiau aktualūs kitų ISO technikos komitetų, pavyzdžiui, TK 4 *Informacinės technologijos* (ISO/IEC JTC 1 *Information technology*) itin gausūs standartai bei Europos standartizacijos komiteto (CEN) informacijos saugumui, kultūros vertybių išsaugojimui skirti standartai.

Sudarant informacijos ir dokumentavimo sričių tarptautinių standartų bibliografijos žinyną buvo siekta pateikti aktualų ir patogų informacijos valdymo įrankį nuolat augančiam ir kintančiam standartų srauto pažinimui bei naudojimui.

Žinyno struktūra. Leidinyje yra suregistruoti, sugrupuoti ir anotuoti 123 standartai. Jų skaičius gali keistis kas savaitę, nes Lietuvos standartizacijos departamento viename Standartų kataloge yra registruojami ISO standartai ir perimti LST ISO standartai. Kai ISO standartas perimamas Lietuvoje, jis vis tiek išlieka Standartų kataloge, todėl faktiškai tas pats standartas atvaizduojamas du kartus. Leidinyje laikomasi nuostatos: jeigu ISO standartas yra perimtas Lietuvoje, tai leidinyje bus pateiktas tik LST standartas (perimtas),

¹⁰ *International Classification for Standards*, Edition 7. Geneva: International Organization for Standardization (ISO), 2015. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/publication/PUB100033.html>. Žiūrėta 2021-11-23.

¹¹ Žr. Bliūdžiuvienė, N.; Buckienė, L. Informacijos ir dokumentavimo srities standartizacija, p. 58–63.

¹² Žr. Tarptautinis standartas nacionalinėms bibliotekoms / parengė D. Jaskonienė. *Šiandien aktualu*, 2019, Nr. 2 (61), p. 10–57.

¹³ Žr. Naujas standartas ISO 16439:2014 Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekų poveikio vertinimo metodai ir procedūros / parengė D. Jaskonienė. *Šiandien aktualu*, 2016, Nr. 1 (54), p. 10–65. Tęsinį / pabaigą žr.: Naujas standartas ISO 16439:2014 Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekų poveikio vertinimo metodai ir procedūros (Pabaiga) / parengė D. Jaskonienė. *Šiandien aktualu*, 2016, Nr. 2 (55), p. 9–55.

¹⁴ Žr. Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo įstatymas. Lietuvos Respublikos Seimas, 2006 m. liepos 11 d. įstatymas Nr. X-752. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.280580>. Žiūrėta 2021-11-19.

o ISO standartas nepateikiamas. Pavyzdžiui, leidinyje yra LST ISO 690:2021, bet nėra ISO 690:2021. Per metus dalis LST TK 47 standartų yra peržiūrėti, kai kurie iš jų tampa neaktualūs. LST TK 47 ekspertams per metus tenka peržiūrėti ir pateikti nuomonę vidutiniškai apie 40 tarptautinių standartų ar rengiamų jų projektų. Kasmet išleidžiama apie dešimt naujų ar naujos redakcijos tarptautinių standartų.

Leidinyje standartai grupuojami pagal Lietuvos standartizacijos departamento pateiktą grupavimo schemą, kuri atitinka Tarptautinės standartizacijos organizacijos (angl. *International Standardization Organization*, ISO) naudojamą klasifikacijos sistemą (angl. *International Classification for Standards*, ICS)¹⁵.

Daugiausia standartų sudaro: *Informacijos mokslai* (01.140.20) – 63 standartai, *IT informavimo, dokumentavimo veikloje ir leidyboje* (35.240.30) – 19 standartų, *Rašyba ir transliteracija* (01.040.10) – 16 standartų, *Leidyba* (01.140.40) – 10 standartų, *Administravimo, komercijos ir pramonės dokumentai* (01.140.30) – 3 standartai, *Popierius ir kartonas* (85.060) – 3 standartai, *Automatinio identifikavimo ir duomenų fiksavimo būdai* (35.040.50) – 4 standartai, *Bendrieji dalykai. Terminologija. Standartizacija. Dokumentai* (01.040.01) – 2 standartai, *Ženklių rinkiniai ir informacijos kodavimas* (35.040) – 1 standartas, *Kiti kinematografijos standartai* (37.060.99) – 2 standartai.

Standartai, priklausantys keliems klasifikacijos skyriams, teikiami su nuoroda žr. į pagrindinį skyrių. Pavyzdžiai:

LST ISO 23404:2020. Informacija ir dokumentavimas. Konservavimui naudojamas popierius ir kartonas. Lakiųjų medžiagų poveikio popieriaus celiuliozei matavimas (tapatus ISO 23404:2020) = Information and documentation. Papers and boards used for conservation. Measurement of impact of volatiles on cellulose in paper (ISO 23404:2020). – Žr. **Popierius ir kartonas**

Žinyno struktūra leidžia atskleisti daugiau standartų paieškai ir analizei naudingų požymių: tarptautinį bibliografinį aprašą, išverstą į lietuvių kalbą standarto anotaciją, terminologinę pastabą. Ji padės suprasti su naujomis technologijomis diegiamas sąvokas ir terminus. Tarptautinių standartų terminija – vienas svarbiausių Nacionalinėje bibliotekoje kaupiamų profesinių žinių ir terminologinių duomenų bazių pildymo šaltinis. Taip pat žinyne skelbiamos standartų leidimo ir peržiūros datos, nurodoma tarptautinio standarto kalba. Bibliografinio aprašo pastabose pateikiamas angliškas antraštės vertimas. Kadangi 91,6 proc. Lietuvos standartų paskelbti anglų kalba, tačiau nemažai jų perimti su išverstomis į lietuvių kalbą antraštėmis, tai ir šie papildomi duomenys yra svarbus bibliografinės informacijos elementas.

Skyriuose standartai sugrupuoti išleidimo datų chronologine tvarka nuo naujausio iki seniausio leidimo. Išimtyms taikomos tik to paties standarto dalims, kadangi jos paprastai glaudžiai tematiškai susijusios, tad leidinyje pateikiamos viena po kitos. Pagal standartizacijos normas kiekvienas standartas ekspertų peržiūrimas ne vėliau nei kas penkerius metus, todėl žinyne atskirai skelbiama labai svarbi jų peržiūros ar naujo leidimo bibliografinė informacija.

Naudojimąsi žinyne palengvina dvi pagalbinės rodyklės: tarptautinių standartų, išverstų į lietuvių kalbą, antraščių ir skaitinė standartų nuorodinių žymenų rodyklė. Standartų lietuvių kalba rodyklė sudaryta siekiant išskirti ypač svarbius profesinės kalbos raidai tarptautinių standartų vertimus, paskatinti jų tolimesnę sklaidą ir panaudą profesinio švietimo, specialiųjų kompetencijų ugdymo ir edukacijos tikslais.

Tarptautinio standarto santrumpa ir numeris yra vienas svarbiausių ir unikalių šių dokumentų identifikacijos ir paieškos elementų, jie žinyne skelbiami paryškintu šriftu. Šie elementai vadinami nuorodiniu standarto žymeniu. Todėl leidinyje sudaryta skaitinė standartų nuorodinių žymenų rodyklė yra esminis kreipties elementas ieškant standarto ar informacijos apie jį tiek Lietuvos, tiek užsienio informacijos paieškos sistemose bei internetu. Šie standartai suregistruoti Lietuvos standartizacijos departamento e. kataloge¹⁶ ir *ISO TC 46 Information and documentation* e. kataloge¹⁷. Šiomis duomenų bazėmis ir buvo

¹⁵ Žr. *International Classification for Standards*.

¹⁶ Elektroninė standartų parduotuvė / katalogas. Lietuvos standartų departamentas. Prieiga per internetą: <https://eshop.lsd.lt/public#/product/list/home?filter=%7B%22page%22:1,%22pageSize%22:50,%22pubPublished%22:true,%22statusEnum%22:%22VALID%22,%22defaultAndOperator%22:false,%22orderBy%22:%22issueDate%22,%22sortingOrder%22:%22desc%22,%22resourceStatusEnum%22:%22ACTIVE%22,%22privilegedAccess%22:false%7D>. Žiūrėta 2021-11-23.

¹⁷ *ISO/TC 46. Information and documentation*. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/committee/48750.html>. Žiūrėta 2021-11-19.

naudotasi sudarant žinyną, kiti LST TK 47 komiteto veiklą ir jos rezultatus reglamentuojantys dokumentai nurodyti literatūros ir šaltinių sąrašė. Taip pat šiose sistemose galima paieška naudojantis tarptautine standartų klasifikacija, todėl ji ir buvo pasirinkta informacijai apie standartus sisteminti žinyne. Lietuvos ir užsienio bibliotekose ar kitose standartų saugojimo institucijose naudojamos labai įvairios dalykinimo ir klasifikavimo sistemos.

Elektroniniu formatu LST TK 47 informacijos ir dokumentacijos sričių standartai prieinami Nacionalinės bibliotekos vidaus kompiuterių tinkle, dalį jų galima rasti šios bibliotekos Socialinių mokslų skaitykloje ar užsisakyti iš bibliotekų fondų per LIBIS. Taip pat šių sričių standartai fragmentiškai subibliografuoti kitų institucijų duomenų bazėse, pavyzdžiui, Lietuvos akademinėje elektroninėje bibliotekoje, iki 2017 m. visi standartai buvo komplektuojami ir saugomi Lietuvos technikos bibliotekoje. Nuolat augant LST TK 47 informacijos ir dokumentacijos sričių standartų skaičiui, įvairovei ir svarbai, planuojama šį žinyną nuolat atnaujinti ir papildyti kitais aktualiais duomenimis, nes šiame leidinyje yra galimybė glaustai pateikti standartizacijos bibliografinę apžvalgą.

Autorė nuoširdžiai dėkoja buvusiai ilgametei LST TK 47 komiteto pirmininkei ir šio leidinio iniciatorei dr. Nijolei Bliūdžiuvienei bei šio komiteto dabartinei pirmininkei dr. Violetai Černiauskaitei už profesionalias pastabas ir rekomendacijas, kolegišką bendradarbiavimą rengiant šį leidinį. Autorė taip pat dėkinga Nacionalinės bibliotekos Informacijos procesų skyriaus vyresniajai bibliografei Gražinai Kubilienei už pagalbą rengiant standartų bibliografinius įrašus, recenzentui doc. dr. Tomui Petreikiui (Vilniaus universitetas) – už konstruktyvią kritiką, vertingus dalykinius patarimus.

01.040.01 Bendrieji dalykai. Terminologija. Standartizacija. Dokumentai (Žodynai)

LST ISO 30300:2020. Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų valdymas. Pagrindinės sąvokos ir aiškinamasis žodynas (tapatus ISO 30300:2020) = Information and documentation. Records management. Core concepts and vocabulary (ISO 30300:2020) : pakeičia LST ISO 30300:2016. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. – II, 17 p.

Standarte pateikiamos dokumentų valdymo pagrindinės sąvokos ir aiškinamasis žodynas. Sąvokos apibrėžiamos vadovaujantis ISO / TC 46 / SC 11 standartais. Dokumente pateikiamos pagrindinių sąvokų diagramos, tarpusavio ryšiai ir 6 terminų grupės: 1) terminai, susiję su organizacijos sąvoka (29), 2) terminai, susiję su dokumento sąvoka (12), 3) terminai, susiję su vertinimo sąvoka (3), 4) terminai, susiję su dokumentavimo procesu ir dokumentų valdymo sąvokomis (15), 5) terminai, susiję su dokumentų kontrole (6), 6) terminai susiję su informacijos sistemos ir dokumentų sistemos sąvokomis (5).

Standarte pateikiamos 70 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2020-05-29; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 5127:2019. Informacija ir dokumentavimas. Pagrindai ir aiškinamasis žodynas (tapatus ISO 5127:2017) = Information and documentation. Foundation and vocabulary (ISO 5127:2017) : pakeičia LST ISO 5127:2008. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2019. – II, 413 p.

Standartas yra pagrindinis informacijos ir dokumentavimo sričių standartizuotos terminijos sąvadas – aiškinamasis žodynas, kuriame pateikti Valstybinės lietuvių kalbos komisijos aprobuoti terminai su apibrėžimais. Žodyne įtrauktos sąvokos apie pagrindines dokumentavimo sritis, kurios yra: dokumentavimas, bibliotekos, archyvai, medijos, muziejai, dokumentų valdymas, konservavimas, taip pat teisiniai dokumentavimo aspektai. Šiame dokumente pateikto aiškinamojo žodyno apimtis atitinka ISO / TC 46 darbo sritį: tai yra su bibliotekomis, dokumentavimo ir informacijos centrais, leidyba, archyvais, dokumentų valdymu, muziejų dokumentacija, indeksavimo ir santraukų sudarymo paslaugomis bei informacijos mokslu susijusios darbo praktikos standartizavimas.

Standarte pateikta 2011 terminų apibrėžčių, 13 pagrindinių terminijos klasių.

Standartas išleistas 2019-03-29; 2 leidimas.

Standartas lietuvių kalba.

01.040.10 Rašyba ir transliteracija

ISO 20674-1:2019. Information and documentation. Transliteration of scripts in use in Thailand. Part 1. Transliteration of Akson-Thai-Noi. – Geneva : International Organization for Standardization, 2019. – II, 14 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Tajų rašmenų transliteravimas. 1 dalis. Akson-Tai-Noi transliteravimas.

Standartas apibrėžia Akson-Thai-Noi rašmenų naudojimą lotynizavimo sistemoje. Akson-Thai-Noi yra rašmenys, naudojami religinių ir pasaulietinių Tailando Isano regiono bendruomenių.

Standarte pateikiamos 9 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2019-10-15; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 7098:2016. Informacija ir dokumentavimas. Kinų kalbos romantizavimas (tapatus ISO 7098:2015) = Information and documentation. Romanization of Chinese (ISO 7098:2015): pakeičia LST ISO 7098:2005. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2016. – II, 18 p.

Standarte pateikiami šiuolaikinės kinų kalbos (mandarinų), kuri yra oficiali Kinijos Liaudies Respublikos kalba, lotynizavimo principai. Jis taikomas bibliografijoms, katalogams, rodyklėms, vietovardžių sąrašams ir pan. Standarto prieduose pateikiami kinų kalbos skiemenų formų ir kinų kalbos balsių šešioliktainių kodų bei toninio kirčio lentelės, kinų kalbos skiemenų dviprasmiškumo indeksai.

Standarte pateikiamos 9 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2016-10-10; 2 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2021 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 11940-2:2007. Information and documentation. Transliteration of Thai characters into Latin characters. Part 2 : Simplified transcription of Thai language. – Geneva : International Organization for Standardization, 2007. – II, 10 p. – Antr. vertimas: Informacija ir dokumentavimas. Tajų rašmenų transliteravimas lotyniškais rašmenimis. 2 dalis. Supaprastintas tajų kalbos transkribavimas.

Šioje standarto dalyje nustatoma supaprastinta tajų rašmenų transliteravimo lotyniškais rašmenimis sistema. Pateikiamos tajų priebalsių ir balsių tarimo taisyklės ir vertimo lentelės. Šios taisyklės eilės tvarka taikomos kiekvienam žodžiui, kurio galima ieškoti (ar palyginti) Tailando karališkojo instituto žodyne arba tajų kalbos tarimo žodyne. Supaprastintoje transkripcijos sistemoje trumpas ilgasis balsis neskiriamas. Supaprastinta transkripcijos sistema neapima žodžio tono (-ų) tarimo. Kai reikia iki galo išarti kiekvieną žodį, galima pritaikyti ilgųjų balsių konversiją ir pridėti sistemą prie tono taisyklių, kad būtų pateiktas visas kiekvieno žodžio tarimas.

Standartas priimtas 2007-04-20; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2016 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 11940:1998. Information and documentation. Transliteration of Thai. – Geneva : International Organization for Standardization, 1998. – II, 15 p. – Antr. vertimas: Informacija ir dokumentavimas. Tajų rašmenų transliteravimas.

Standartas apibrėžia tajų kalbos rašmenų transliteravimo sistemą lotyniškais rašmenimis. Pateikiamas taisyklių rinkinys, atitinkantis griežtojo transliteravimo principus. Šios transliteravimo sistemos paskirtis – sukurti tarptautinę rašytinių pranešimų perdavimo priemonę tokia forma, kuri leistų žmonėms ar mašinoms automatiškai juos perduoti arba atkurti. Ši sistema pagrįsta fonetine logika, siekiant sumažinti krūvį norintiems suprasti ir išmokti naudotis šia sistema.

Standartas priimtas 1998-06-04; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2019 m.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 3602:2005. Dokumentavimas. Japonų kalbos romanizavimas (kana script) (tapatus ISO 3602:1989 = Documentation. Romanization of Japanese (kana script) (ISO 3602:1989). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. – II, 6 p.

Standartas nustato dabartinės rašomosios japonų kalbos lotynizavimo sistemą. Jis taikomas tik japonų kana abėcėlės transkribavimui lotyniškais rašmenimis. Jame nėra tiesiogiai nurodoma, kaip

transkribuoti kanzi abėcėlę ir kartu vartojamas kanzi bei kana. Transkribuotojai turėtų žinoti kanzi ir kana santykį nustatančias taisykles.

Standartas priimtas 2005-04-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2019 m.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 259:2005. Dokumentavimas. Hebrajų rašmenų transliteravimas lotyniškais rašmenimis (tapatus ISO 259:1984) = Documentation. Transliteration of Hebrew characters into Latin characters (ISO 259:1984). - Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. - II, 8 p.

Standartas nustato hebrajų rašmenų transliteravimo lotyniškais rašmenimis sistemą, pagrįstą griežtojo konvertavimo principais. Standarto priede pateikiami vartojami diakritiniai ženklai.

Standartas priimtas 2005-04-15; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 259-2:2005. Informacija ir dokumentavimas. Hebrajų rašmenų transliteravimas lotyniškais rašmenimis. 2 dalis. Supaprastintas transliteravimas (tapatus ISO 259-2:1994) = Information and documentation. Transliteration of Hebrew characters into Latin characters. Part 2 : Simplified transliteration (ISO 259-2:1994). - Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. - II, 7 p.

Ši standarto dalis nustato supaprastintą hebrajų rašmenų konvertavimo lotyniškais rašmenimis sistemą. Šis griežtų taisyklių, nustatytų ISO 259:1984, supaprastinimas yra specialiai sukurtas siekiant palengvinti bibliografinės informacijos (katalogų, rodyklių, nuorodų ir kt.) tvarkymą.

Standarto prieduose pateikiami vartojami diakritiniai ženklai ir hebrajų rašmenų pavadinimai.

Standartas priimtas 2005-04-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2017 m.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 233:2005. Dokumentavimas. Arabiškų rašmenų transliteravimas lotyniškais rašmenimis (tapatus ISO 233:1984) = Documentation. Transliteration of Arabic characters into Latin characters (ISO 233:1984). - Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. - II, 7 p.

Standartas nustato arabų rašmenų transliteravimo lotyniškais rašmenimis sistemą, pagrįstą griežtojo konvertavimo principais. Standarto prieduose pateikiami vartojami diakritiniai ženklai.

Standartas priimtas 2005-04-15; 1 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 233-2:2005. Informacija ir dokumentavimas. Arabiškų rašmenų transliteravimas lotyniškais rašmenimis. 2 dalis. Arabų kalba. Supaprastintas transliteravimas (tapatus ISO 233-2:1993) = Information and documentaton. Transliteration of Arabic characters into Latin characters. Part 2 : Arabic language. Simplified transliteration (ISO 233-2:1993). - Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. - II, 6 p.

Šioje standarto dalyje nustatoma supaprastinta arabiškų rašmenų transliteravimo lotyniškais rašmenimis sistema. Privalomų taisyklių, nustatytų ISO 233:1984, supaprastinimas yra skirtas palengvinti bibliografinės informacijos (pavyzdžiui, kataloguose, rodyklėse, citatų ir kt.) apdorojimą. Standarto prieduose pateikiami vartojami diakritiniai ženklai.

Standartas priimtas 2005-04-15; 1 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 233-3:2005. Informacija ir dokumentavimas. Arabiškų rašmenų transliteravimas lotyniškais rašmenimis. 3 dalis. Persų kalba. Supaprastintas transliteravimas (tapatus ISO 233-3:1999) = Information and documentation. Transliteration of Arabic characters into Latin characters. Part 3 : Persian language. Simplified transliteration (ISO 233-3:1999). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. – II, 8 p.

Ši standarto dalis nustato supaprastintą persų rašmenų transliteravimo lotyniškais rašmenimis sistemą. Privalomų taisyklių, nustatytų ISO 233:1984, supaprastinimas yra skirtas palengvinti bibliografinės informacijos (pavyzdžiui, kataloguose, rodyklėse, citatų ir kt.) apdorojimą. Standarto prieduose pateikiamos skirtingos ženklų pozicinės formos ir ženklų pavadinimai, kaip numatyta ISO 10646-1 standarte.

Standartas priimtas 2005-04-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2010 m.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 843:2005. Informacija ir dokumentavimas. Graikiškų rašmenų vertimas lotyniškais rašmenimis (tapatus ISO 843:1997) = Information and documentation. Conversion of Greek characters into Latin characters (ISO 843:1997). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. – II, 12 p.

Standarte pateikiama graikiškų rašmenų konvertavimo lotyniškais rašmenimis sistema. Ji nustato taisykles, reglamentuojančias: 1) graikiškų rašmenų konvertavimą lotyniškais rašmenimis ir 2) graikiškų rašmenų transkribavimą lotyniškais rašmenimis. Standarto prieduose apibūdinami rašto sistemų konvertavimo standartai ir bendrieji principai bei pateikiama lentelė, kurioje apibrėžiama grįžtamoji transkripcija ir teikiamos tarimo pagal Tarptautinę fonetinę abėcėlę (IPA) rekomendacijos.

Standartas priimtas 2005-04-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 15924:2004. Information and documentation. Codes for the representation of names of scripts. – Geneva : International Organization for Standardization, 2008. – II, 11 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Rašmenų sistemų pavadinimų kodai.

Standartas nustato rašmenų sistemų pavadinimų kodus. Juos galima naudoti ne tik terminologijoje, leksikografijoje, bibliografijoje ir kalbotyroje, bet ir bet kurioje programoje, kuriai reikalinga rašmenų sistemos išraiška koduota forma. Standarte pateikiamos kai kurių rašmenų sistemų kodų naudojimo gairės.

Standarte pateikiamos 9 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2005-04-15; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 9:2002. Informacija ir dokumentai. Kirilicos rašmenų transliteravimas lotyniškais rašmenimis. Slavų ir ne slavų kalbos (tapatus ISO 9:1995 Information and documentation) = Transliteration of Cyrillic characters into Latin characters. Slavic and non-Slavic languages (ISO 9:1995) : pakeičia LST 1307:1993. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. – II, 13 p.

Standartas nustato slavų ir ne slavų kalbų kirilicos rašmenų transliteravimo į lotynišką rašmenis sistemą, atitinkančią griežtojo transliteravimo principus siekiant įgalinti tarptautinius informacijos mainus, ypač elektroninėmis priemonėmis. Standartas apibrėžia bendruosius rašmenų sistemų ir abėcėlinių rašmenų sistemų transliteravimo principus bei transliteravimo, retransliteravimo, transkripcijos ir lotynizavimo sąvokas. Pateikiamos rašmenų transliteravimo lentelės su pavyzdžiais. Standarto prielaidose pateikiami slavų ir ne slavų kalbų kirilicos rašmenų diakritiniai ženklai bei kalbų sąrašas.

Standartas priimtas 2002-12-02; 2 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2017 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 15919:2001. Information and documentation. Transliteration of Devanagari and related Indic scripts into Latin characters. – Geneva : International Organization for Standardization, 2001. – II, 30 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Devanagari ir susijusių indų rašmenų transliteravimas lotyniškais rašmenimis.

Šis tarptautinis standartas taikomas devanagari ir susijusioms indų kalboms transliteruoti lotyniškais rašmenimis, nepriklausomai nuo laikotarpio, kada jos yra ar buvo naudojamos (t. y. devanagari kalba gali būti naudojama tekstui transliteruoti iš klasikinio sanskrito, hindi, maratų ir vedų kalbų).

Lentelėse pateikiamos devanagari, bengalų (įskaitant asarašmenis, naudojamus asاميةčių rašymui), gudžaratų, gurmukhi, kanadų, malajalių, orijų, sinhalų, tamilų ir telugų kalbų grupės, kurios naudojamos Indijoje, Nepale, Bangladeše ir Šri Lankoje. Birmos, khmerų, tajų, laosiečių ir tibetiečių kalbos turi bendrą kilmę su indų grupės kalbomis, kurios daugiausia naudojamos Mianmare, Kambodžoje, Tailande, Laose, Butane ir Tibeto autonominiame regione. Kinijos regionui šis tarptautinis standartas netaikomas. Šio tarptautinio standarto pasirinkimo galimybės yra apibrėžtos 9 straipsnyje.

Standarte pateikiamos 8 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2001-10-11; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2017 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 9985:1996. Information and documentation. Transliteration of Armenian characters into Latin characters. – Geneva : International Organization for Standardization, 1996. – II, 7 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Armėnų rašmenų transliteravimas lotyniškais rašmenimis.

Standartas nustato šiuolaikinę armėnų abėcėlės transliteravimo lotyniškais rašmenimis sistemą, įgalinančią tarptautinius informacijos mainus, ypač elektroninėmis priemonėmis.

Standartas priimtas 1996-12-26; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2017 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 9984:1996. Information and documentation. Transliteration of Georgian characters into Latin characters. – Geneva : International Organization for Standardization, 1996. – II, 7 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Gruzinių rašmenų transliteravimas lotyniškais rašmenimis.

Standartas nustato gruzinų rašmenų transliteravimo į lotynišką rašmenis sistemą, atitinkančią griežtojo transliteravimo principus siekiant įgalinti tarptautinius informacijos mainus, ypač elektroninėmis priemonėmis.

Standartas priimtas 1996-12-26; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

140.20 Informacijos mokslai

LST ISO 690:2021. Informacija ir dokumentavimas. Bibliografinių nuorodų ir informacijos išteklių citavimo gairės (tapatus ISO 690:2021) = Information and documentation. Guidelines for bibliographic references and citations to information resources (ISO 690:2021) : pakeičia LST ISO 690:2010. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2021. – II, 160 p.

Standarte pateikiamos bibliografinių nuorodų ir informacijos išteklių citavimo gairės, kuriose nurodoma, kaip rengti bibliografines nuorodas ir citatas darbuose, kurie nėra bibliografiniai leidiniai. Standartas taikomas visų rūšių informacijos šaltinių bibliografinėms nuorodoms ir citatoms, įskaitant, bet neapsiribojant, monografijomis, serialiniais leidiniais, straipsniais monografijose ir serialiniuose leidiniuose, patentais, kartografinė medžiaga, meno kūriniais, įvairiais elektroniniais ištekliais (tyrimų duomenų rinkiniai, duomenų bazės, programos ir kt. priedai), interneto archyvais ir socialiniais tinklais, muzika, garso įrašais, atspaudais, nuotraukomis, grafika ir audiovizualiniais dokumentais, archyviniais šaltiniais ir judančiais vaizdais. Tai nėra specialiai elektroniniams dokumentams cituoti sukurta sistema. Šiame dokumente aprašytą citavimo sistemą galima naudoti kaip sukonfigūruojamą pagrindą kuriant įvairius citavimo stilius. Šios sistemos sugeneruoti šaltiniai yra analizuojami mašininio būdu.

Standarte pateikiamos 51 termino apibrėžtys.

Standartas išleistas 2021-08-31; 4 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 24083:2021. Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinė archyvų statistika (tapatus ISO 24083:2021) = Information and documentation. International archives statistics (ISO 24083:2021). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2021. – II, 43 p.

Dokumente pateikiamos gairės archyvų bendruomenei, kaip rinkti ir pateikti statistiką šiais tikslais: 1) strateginio archyvų planavimo ir vidinio valdymo; 2) archyvų veiklos statistikos kaupimo ir grupavimo bei palyginimo regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu; 3) ataskaitų teikimo suinteresuotosioms šalims, tokioms kaip finansavimo institucijos, politikos formuotojai, tyrėjai ir plačioji visuomenė; 4) archyvų vaidmens ir vertės stiprinimo, siekiant skatinti mokymąsi ir tyrimus, švietimą ir kultūrą bei socialinį ir ekonominį gyvenimą; 5) procesų valdymo gerinimo, skaidrumo didinimo ir geros valdysenos rėmimo.

Šio tarptautinio standarto pagrindą sudaro archyvų paslaugų apibrėžtys, skirtos tik statistikos tikslams, bei pateikiamos rekomendacijos, kaip turėtų būti skaičiuojamas kiekvienas iš statistikos elementų.

Standarte pateikiamos 114 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2021-08-31; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 23081-1:2018. Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų valdymo procesai. Dokumentų metaduomenys. 1 dalis. Principai (tapatus ISO 2308-1:2017) = Information and documentation. Records management processes Metadata for records Part 1 : Principles (ISO 23081-1:2017) : pakeičia LST ISO 23081-1:2008. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2018. – II, 21 p.

Ši standarto dalis nustato dokumentų metaduomenų valdymo, kūrimo, administravimo ir naudojimo taisykles bei paaiškina tokių metaduomenų valdymo principus. Standarte apibrėžta LST ISO 15489:2003 reikalavimus atitinkančių metaduomenų samprata, diegimas ir naudojimo principai; akcentuojama dokumentų metaduomenų valdymo svarba veiklos procesams; apibrėžiami skirtingi metaduomenų, palaikančių veiklos ir dokumentų valdymo procesus, vaidmenys ir tipai; nustatomos šių metaduomenų valdymo ribos.

Standarte pateikiamos 10 terminų apibrėžčių.

Standartas išleistas 2018-09-28; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 23081-2:2021. Information and documentation. Managing metadata for records. Part 2. Conceptual and implementation issues : replace ISO 23081-2:2009. – Geneva : International Organization for Standardization, 2021. – II, 33 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų metaduomenų valdymas. 2 dalis. Konceptualūs ir įgyvendinimo klausimai.

Ši standarto dalis nustato metaduomenų elementų, atitinkančių LST ISO 23081-1 pateiktus principus ir įdiegimo nuostatas, apibrėžimo sistemą. Standarto tikslai: 1) įvardinti problemas, spręstinas įdiegiant dokumentų metaduomenų valdymą; 2) apibrėžti ir paaiškinti įvairių problemų sprendimo variantus; 3) nustatyti skirtingų sprendimų priėmimo būdus ir dokumentų metaduomenų valdymo įdiegimo parinktis. Šiuo modeliu norima: 1) sunorminti dokumentų ir svarbiausių kontekstinių dokumentų elementų aprašymą; 2) pateikti bendrą nuolatinių agregavimo vietų koncepciją ir suteikti galimybę funkciškai derėti įvairių organizacijų sistemų dokumentams bei su jais susijusiai informacijai; 3) suteikti galimybę daug kartų naudoti metaduomenis ir juos norminti.

Standartas išleistas 2021-08-13; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO/TR 23081-3:2011. Information and documentation. Managing metadata for records. Part 3. Self-assessment method. – Geneva : International Organization for Standardization, 2011. – II, 8 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentai. Dokumentų metaduomenų tvarkymas. 3 dalis. Įsivertinimo metodas.

Šioje techninėje ataskaitoje pateikiamos gairės, kaip savarankiškai įsivertinti dokumentų metaduomenis, susijusius su jų kūrimu, įvedimu ir valdymu. Įsivertinimas padeda: 1) nustatyti esamą metaduomenų rinkimo ir valdymo būseną organizacijoje arba tarp organizacijų 2) nustatyti prioritetus, ką ir kada veikti; 3) apibrėžti pagrindinius ISO 23081-1 2006 ir ISO 23081-2:2009 reikalavimus; 4) įvertinti pažangą kuriant konkrečių sistemų ir projektų metaduomenų sistemą; 5) įvertinti sistemos ir projekto pasirengimą (pereiti į kitą sistemos ar projekto etapą), kai sistemoje yra dokumentų metaduomenų funkcijos. Pateikiamas dokumentų metaduomenų parengties vertinimas pagrindiniams etapams nuo projekto pradžios iki įgyvendinimo / priežiūros etapo.

Standartas išleistas 2011-08-10; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 3297:2020. Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis serialinio leidinio numeris (ISSN) (tapatus ISO 3297:2020) = Information and documentation. International standard serial number (ISSN) (ISO 3297:2020) : pakeičia LST ISO 3297:2018. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. – II, 26 p.

Standarte apibrėžiamas tarptautinis standartinis serialinio leidinio numeris (ISSN), vienareikšmiškai identifikuojantis serialinius leidinius ir kitus tęstinius išteklius skirtingų formų laikmenose. Jame taip pat apibūdinta ir tam tikra priemonė – „siejamasis ISSN (ISSN-L)“, leidžianti sugretinti arba susieti to paties tęstinio išteklio skirtingų formų versijas. ISSN taikomas serialiniams leidiniams ir kitiems tęstiniams ištekliams, išleistiems, leidžiamiems ar numatomiems leisti arba pagaminti artimiausioje ateityje bet kuria išleidimo ar pagaminimo forma. Tęstiniai ištekliai apima serialinius leidinius (pavyzdžiui, žurnalus (mokslineis ir elektroninius), laikraščius, biuletenius, metines ataskaitas, monografijų serijas, konferencijų leidinius ir pan.) bei tęstinius atnaujinamus integruotus išteklius: tinklalapius, tinklaraščius, institucines saugyklas, katalogus ir duomenų bazines. Monografijos, garso ir vaizdo įrašai, natų leidiniai ir pan. turi standartinius identifikatorius ir nėra konkrečiai paminėti šiame dokumente.

Standarto prieduose apibūdinamas ISSN tinklo administravimas, ISSN kontrolinis skaitmuo, apibūdinami ISSN metaduomenys, siejamojo ISSN (ISSN-L) naudojimas bei jo naudojimas kitose identifikavimo ir susiejimo sistemose. Šiame dokumente nėra praktinių rekomendacijų įgyvendinimui.

Standarte pateikiamos 25 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2020-10-30; 6 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 16175-1:2020. Informacija ir dokumentavimas. Procesai ir funkciniai reikalavimai, skirti dokumentų valdymo programinei įrangai. 1 dalis. Funkciniai reikalavimai ir susiję nurodymai, skirti skaitmeninių dokumentų valdymo programoms (tapatus ISO 16175-1:2020) = Information and documentation. Processes and functional requirements for software for managing records Functional requirements and associated guidance for any applications that manage digital records (ISO 16175-1:2020) : pakeičia LST ISO 16175-1:2011. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. – II, 37 p.

Standarte pateikiami principai ir funkciniai reikalavimai skaitmeninių dokumentų valdymo programinei įrangai (įskaitant analoginių dokumentų skaitmenines kopijas). Dokumente nepateikiami funkciniai reikalavimai programoms, skirtoms valdyti analoginius dokumentus ir bendruosius projektavimo reikalavimus, tokius kaip ataskaitų teikimas, programų administravimas ir veikla, bei ilgalaikio skaitmeninių dokumentų išsaugojimo tam skirtoje aplinkoje reikalavimai. Šiame standarte nepateiktos programų, skirtų analoginių ir (arba) skaitmeninių dokumentų valdymui, įgyvendinimo gairės. Tokių rekomendacijų galima rasti ISO/TS 16175-2: – [1].

Standartas išleistas 2020-08-14; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO/TS 16175-2:2020. Informacija ir dokumentavimas. Procesai ir funkciniai reikalavimai, skirti dokumentų valdymo programinei įrangai. 2 dalis. Dokumentų valdymo programinės įrangos pasirinkimo, projektavimo, įdiegimo ir priežiūros nurodymai (tapatus ISO 16175-2 :2020) = Information and documentation. Processes and functional requirements for software for managing records. Part 2. Guidance for selecting, designing, implementing and maintaining software for managing records (ISO 16175-2:2020) : pakeičia LST ISO 16175-3:2011 ; LST ISO 16175-2:2011. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. – II, 22 p.

Šioje standarto dalyje pateikiami funkciniai reikalavimai ir procesai, susiję su dokumentų valdymo programinės įrangos pasirinkimu, projektavimu, įdiegimu ir priežiūra, laikantis ISO 15489-1 nustatytų principų. Ši standarto dalis taikoma bet kuriai programinės įrangos palaikomai dokumentų sistemai, įskaitant programinės įrangos valdomus popierinius dokumentus, tačiau daugiausia dėmesio skiriama skaitmeninių dokumentų valdymo programinei įrangai. Šis standartas skirtas dokumentavimo specialistams, atliekantiems dokumentų valdymo sistemų pasirinkimą, projektavimą, įdiegimą ir priežiūrą naudojant įvairią programinę įrangą. Standartas skirtas informacinių technologijų specialistams, pavyzdžiui, sprendimų architektams / projektuotojams, IT pirkimų sprendimus priimančioms asmenims, verslo analitikams ir savininkams, programinės įrangos kūrėjams ir bandytojams, norintiems suprasti dokumentavimo reikalavimus.

Metodikos nurodymai, skirti dokumentų tvarkymui, diegiant programinę įrangą, pateikiami A priede.

Standartas išleistas 2020-10-30; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO/TR 22428-1:2020. Dokumentų valdymas debesijoje. 1 dalis. Klausimai ir problemos (tapatus ISO/TR 22428-1:2020) = Managing records in cloud computing environments. Part 1. Issues and concerns (ISO /TR 22428-1:2020). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. – II, 24 p.

Šioje standarto dalyje pristatomas dokumentų valdymo modelis debesijoje ir aprašoma rizika bei iššūkiai, į kuriuos atsižvelgiama priimant sprendimus, susijusius su debesijos dokumentų valdymu. Dokumentų valdymo modelis debesijoje apima suinteresuotų šalių modelį, procesus, metaduomenis, architektūrą ir naudojimo atvejus. Rizika ir problemos skirstomos į vidines ir išorines. Vidinė rizika yra susijusi su debesijos paslaugomis, sistemomis ir suinteresuotomis šalimis. Debesijos paslaugų išorės rizikos ir problemos gali būti susijusios su socialinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis. Tikslinę šio standarto auditoriją sudaro dokumentavimo, informacijos, žinių ir valdymo specialistai; debesijos paslaugų architektai; archyvarai, kurie naudojami debesijos paslaugomis, tvarkydami dokumentus; debesijoje įdiegtos dokumentų tvarkymo programinės įrangos kūrėjai; IRT darbuotojai; debesijos dokumentų valdymo paslaugų teikėjai.

Standarte pateikiamos 21 termino apibrėžtys.

Standartas 2020 išleistas 2020-10-30; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 23404:2020. Informacija ir dokumentavimas. Konservavimui naudojamas popierius ir kartonas. Lakiųjų medžiagų poveikio popieriaus celiuliozei matavimas (tapatus ISO 23404:2020) = Information and documentation. Papers and boards used for conservation. Measurement of impact of volatiles on cellulose in paper (ISO 23404:2020). – Žr. **Popierius ir kartonas**

ISO/TR 22038:2020. Information and documentation. Description and presentation of rights information. – Geneva : International Organization for Standardization, 2020. – II, 8 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Teisių informacijos aprašymas ir pateikimas.

Standarte pateikiama informacija apie vartotojų teises naudojantis skaitmeninėmis kolekcijomis. Skaitmeninė kolekcija priskiriama paslaugai, kai teikiamas išteklius yra skaitmenine forma. Tai aktualu bibliotekoms, muziejams, archyvams ir kitoms institucijoms, siūlančioms panašius išteklius vartotojams. Teisių informacija yra susijusi su intelektinės nuosavybės teise ir prieigos / naudojimosi ištekliais teise. Metaduomenys arba mašininis būdu nuskaitoma informacija nepatenka į šio standarto taikymo sritį.

Standarte pateikiamos 5 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2020-06-23; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 30300:2020. Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų valdymas. Pagrindinės sąvokos ir aiškinamasis žodynas (tapatus ISO 30300:2020) = Information and documentation. Records management. Core concepts and vocabulary (ISO 30300:2020) : pakeičia LST ISO 30300:2016. Žr. **01.04.01 Bendrieji dalykai. Terminologija. Standartizacija. Dokumentai**

LST ISO 21246:2020. Informacija ir dokumentai. Pagrindiniai muziejų rodikliai (tapatus ISO 21246:2019) = Information and documentation. Key indicators for museums (ISO 21246:2019). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. – II, 69 p.

Standarte pateikiamas muziejų pagrindinių statistinių veiklos rodiklių rinkinys: rodikliai, skirti strateginiam planavimui ir muziejų vidaus valdymui bei atsiskaitymui su suinteresuotomis šalimis, tokiomis kaip finansavimo institucijos, politikos formuotojai ar bendruomenė; rodikliai, skirti skatinti muziejų vaidmenį ir vertę mokymosi ir mokslinių tyrimų, švietimo ir kultūros, socialinio ir ekonominio gyvenimo srityse. Šie rodikliai gali būti naudojami muziejų veiklos rezultatams per tam tikrą laikotarpį palyginti. Pripažįstama, kad ne visi rodikliai tinkami kiekvienos kategorijos muziejams ar kiekvienam konkrečiam muziejui. Atskirų rodiklių taikymo apribojimai išvardyti kiekvieno rodiklio aprašymo taikymo srityje.

Standarte pateikiamos 66 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2020-01-31; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 5127:2019. Informacija ir dokumentavimas. Pagrindai ir aiškinamasis žodynas (tapatus ISO 5127:2017) = Information and documentation. Foundation and vocabulary (ISO 5127:2017) : pakeičia LST ISO 5127:2001. Žr. **01.040.01 Bendrieji dalykai**

ISO/TR 21965:2019. Information and documentation. Records management in enterprise architecture. – Geneva : International Organization for Standardization, 2019. – II, 48 p. – Antr. vertimas: Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų valdymas organizacijoje.

Šioje techninėje ataskaitoje pateikiami bendri reikalavimai dokumentų valdymui ir problemų sprendimui organizacijoje. Šie dokumentų valdymo reikalavimai leidžia organizacijoms suvokti dokumentų valdytojų motyvacijos tikslus ir problemas, pripažinti organizacijos transformacijos metu juos pagrindiniais verslo subjektais ir panaudoti šį sutarimą planavimui ir sistemų projektavimui. Kokybiškas dokumentų valdymas didina organizacijos pajėgumus valdymo, strategijos ir operatyvumo srityse. Techninė ataskaita naudinga organizacijų kūrėjams šiose srityse: 1) padeda suprasti ir apibrėžti svarbius dokumentų valdymo principus, tikslus ir reikalavimus, palengvina konsultacijas su dokumentų valdytojais vykdomo projekto metu; nustato esamų tyrimų ir dokumentų valdymo priemonių pakartotinio naudojimo galimybes; 2) pateikia scenarijų ir modelių pavyzdžius sprendimų architektams ir asmenims, atsakingiems už organizacijų infrastruktūrą; 3) nustato bendrus reikalavimus dokumentų valdytojams ir organizacijų kūrėjams dokumentų valdymo klausimais.

Standarte pateiktos 33 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2019-03-18; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 21248:2019. Information and documentation. Quality assessment for national libraries. – Geneva : International Organization for Standardization, 2019. – II, 139 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Nacionalinių bibliotekų veiklos kokybės vertinimas.

Standartas skirtas nacionalinių bibliotekų veiklos vertinimui. Jame pateikiamos rekomendacijos, kaip naudotis veiklos rodikliais norint įvertinti paslaugų kokybę nacionalinėse bibliotekose ir nacionalinių bibliotekų poveikio ir vertės vertinimo metodai. Standartas nustato veiklos rodiklių rinkinį, kuris yra sudarytas atsižvelgiant į nacionalinės bibliotekos misiją ir funkcijas. Standarte nurodoma, kaip apskaičiuoti ir naudoti rodiklius, ir apibūdinami metodai, kuriuos taikant galima nustatyti ir apskaičiuoti nacionalinės bibliotekos poveikį asmenims, institucijoms ir visuomenei. Aprašyti ne visi galimi vertinimo metodai, tik tie, kurie laikomi veiksmingiausiais nacionalinių bibliotekų poveikiui įvertinti. Pateikiami poveikio tyrimų pavyzdžiai atsižvelgiant į skirtingas nacionalinės bibliotekos vartotojų grupes. Šis standartas iš dalies grindžiamas standartais ISO 11620 ir ISO 16439. Abiejų metodų rezultatai yra svarbūs, lyginant konkretų laikotarpį pačioje bibliotekoje. Bibliotekas palyginti yra įmanoma, jei atsižvelgiama į bibliotekų įgaliojimų, užduočių ir vartotojų skirtumus.

Standarte pateiktos 98 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2019-03-04; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 3901:2019. Information and documentation. International standard recording Code (ISRC) : replace ISO 3901:2001. – Geneva : International Organization for Standardization, 2019. – II, 12 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis įrašo kodas (ISRC).

Standartas nurodo tarptautinį standartinį muzikos įrašo kodą (ISRC) įrašams identifikuoti. ISRC taikomas analoginiams ar skaitmeniniams garso įrašams ir muzikos videofilmams identifikuoti. Standartinis muzikos įrašo kodas taikomas muzikos videofilmų įrašams, net jei jiems buvo suteiktas Tarptautinis standartinis audiovizualinio kūrinio numeris (ISAN) arba skaitmeninio objekto identifikatorius (DOI), tačiau netaikomas kitoms audiovizualinio įrašymo formoms.

Standarte pateiktos 9 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2019-02-12; 3 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 30301:2019. Information and documentation. Management systems for records. Requirements : replace ISO 30301:2011. – Geneva : International Organization for Standardization, 2019. – II, 16 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų sistemų valdymas. Reikalavimai.

Standarte pateikiami reikalavimai organizacijoms rengiant dokumentų valdymo strategiją, įgyvendinant organizacijos misiją ir tikslus bei atliekant veiklos vertinimą bei stebėseną. Šiame standarte terminas „organizacija“ neapsiriboja viena organizacija, apima ir kitas organizacines struktūras. Šis standartas taikomas bet kuriai organizacijai, norinčiai sukurti, įgyvendinti, prižiūrėti ir tobulinti dokumentų valdymo sistemą bei užtikrinti įsivertinimą ir deklaratyvumą. Standarto priede pateikiami reikalavimai dokumentų procesams, kontrolei ir sistemoms.

Standarte pateiktos 21 termino apibrėžtys.

Standartas išleistas 2019-01-31; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO/TR 21946:2018. Information and documentation. Appraisal for managing records. – Geneva : International Organization for Standardization, 2018. – II, 18 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų valdymo vertinimas.

Standarte pateikiamos gairės, nurodančios, kaip atlikti dokumentų valdymo vertinimą. Aprašomos vertinimo koncepcijos, išdėstytos ISO 15489-1, ir jų praktinis taikymas. Šis standartas: 1) nurodo pagrindinius vertinimo tikslus, 2) apibūdina vertinimo srities nustatymo svarbą, 3) paaiškina, kaip analizuoti verslo funkcijas ir suprasti jų kontekstą, kaip apibrėžti reikalavimus dokumentų valdymui, 4) apibūdina dokumentavimo reikalavimų, verslo funkcijų ir darbo procesų ryšius, 5) paaiškina, kaip atlikti rizikos vertinimą, 6) aprašo galimybes ir būdus panaudoti vertinimo rezultatus, 7) paaiškina vertinimo sprendimų vykdymo stebėsenos ir peržiūros svarbą. Šį dokumentą gali naudoti visos organizacijos, neatsižvelgiant į dydį, pobūdį ar funkcijų bei struktūros sudėtingumą.

Standartas išleistas 2018-11-13; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 2108:2018. Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis knygos numeris (ISBN) (tapatus ISO 2108:2017) = Information and documentation. International standard book number (ISBN) (ISO 2108:2017) : pakeičia LST ISO 2108:2007. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2018. – 22 p.

Standartas nustato tarptautinio standartinio knygos numerio (ISBN), kaip vienintelės tarptautinės identifikavimo sistemos kiekvienam gaminiui ar monografinio leidinio laidai, kurią išleido ar pagamino tam tikras leidėjas, reikalavimus. Jame išsamiai apibūdinama ISBN kodo sandara. Standarto prieduose pateikiami ISBN suteikimo ir naudojimo principai, apibūdinamas ISBN sistemos administravimas, nurodoma ISBN kontrolės ženklo paskirtis ir skaičiavimo metodas, apibūdinami suteikto ISBN metaduomenys. Šis standartas taikomas monografiniams leidiniams (knygoms), o ne tekstiniams kūriniams (turiniui). Šio standarto pritaikymo pavyzdžiai pateikti A priede.

Standarte pateikiamos 19 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2018-09-28; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO/TR 19815:2018. Information and documentation. Management of the environmental conditions for archive and library collections. – Geneva : International Organization for Standardization, 2018. – II, 65 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Archyvų ir bibliotekų fondų aplinkos sąlygų valdymas.

Standarte pateikiama informacija apie rekomendacijų ir gairių pakeitimus kultūros paveldo srityje. Įtraukiami prevencinių metodikų ir pasyvios kontrolės aplinkos tyrimai, pagrįsti specialiais statybos ir renovacijos metodais, aplinkos kontrolės technologijų plėtra ir energetika bei klimato kaita. Šis dokumentas skirtas archyvams, bibliotekoms ir kitoms institucijoms, turinčioms daug popierinių kolekcijų. Archyvuose ir bibliotekose taip pat yra kolekcijų, kuriose yra filmų, magnetinių laikmenų, odos ir kitų organinių, neorganinių ar sudėtinių medžiagų. Šios institucijos turi unikalų šansą pratęsti šių medžiagų naudojimo trukmę, kad jos būtų prieinamos dabarties ir ateities kartoms. Aplinka itin svarbi visų šių medžiagų naudojimo laikui pratęsti. Šis standartas padeda planuoti archyvų ir bibliotekų ilgalaikio saugojimo kolekcijų aplinkos sąlygų valdymą ir taikomas visoms institucijos ilgalaikio saugojimo kolekcijoms.

Standarte pateikiama 40 terminų apibrėžčių.

Standartas išleistas 2018-07-03; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 20247: 2018. Information and documentation. International library item identifier (ILII). – Geneva : International Organization for Standardization, 2018. – II, 4 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis bibliotekos fondo vieneto identifikatorius.

Standartas nurodo tarptautinį bibliotekos fondo vieneto identifikatorių (ILII), kuris naudojamas identifikuoti bibliotekų ir susijusių organizacijų turimus bibliotekos fondo vienetus. „Biblioteka ir susijusi organizacija“ standarte reiškia organizaciją, kuriai taikomas ISO 15511. „Vienetai“ yra medžiaga (dokumentai), kurią identifikuoja ir tvarko atitinkama organizacija. ILII tikslas yra palengvinti bibliotekos fondo vieneto identifikavimą, kai informacija apie juos dalijamasi bibliotekos programose. Tokios sistemos (-ų) pavyzdys yra tarpbibliotekinis abonementas ir spausdinimo sutartis.

Standartas išleistas 2018-01-17; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 17068:2017. Information and documentation. Trusted third party repository for digital records : replace ISO /TR 17068:2012. – Geneva : International Organization for Standardization, 2017. – II, 33 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Patikima trečiosios šalies skaitmeninių įrašų saugykla.

Standarte nurodyti reikalavimai patikimai trečiosios šalies skaitmeninių įrašų saugyklai (TTPR). TTPR apibrėžiama kaip trečiosios šalies kvalifikuota saugojimo paslauga, užtikrinanti, kad kliento jai patikėti skaitmeniniai įrašai išliktų ir būtų patvirtinti kaip patikimi ir autentiški, bei suteikti klientams prieigą prie valdomų skaitmeninių įrašų. Šio standarto 4 punkte pateikiama TTPR apžvalga, įskaitant patikimumo kriterijų ir mechanizmo pagrindą bei TTPR savybes ir komponentus. 5 punkte nurodomos paslaugos, kurias TTPR turi teikti klientams skaitmeninių įrašų saugojimo laikotarpiu, nurodomi techniniai aparatinės ir programinės įrangos sistemų reikalavimai, o 6 punkte – operacinių procesų reikalavimai. Šis dokumentas taikomas skaitmeninių įrašų saugojimo ar saugyklų paslaugoms kaip įrodymų šaltinis teisinio įsipareigojimo laikotarpiu tiek privačiame, tiek viešajame sektoriuose.

Standarte pateikiama 18 terminų apibrėžčių.

Standartas išleistas 2017-10-30; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO/TR 19814:2017. Information and documentation. Collections management for archives and libraries. – Geneva : International Organization for Standardization, 2017. – II, 58 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekų ir archyvų fondų valdymas.

Standarte pateikiamos gairės, kaip planuoti, tvarkyti, saugoti ir tobulinti archyvų ir bibliotekų fondus. Rekomendacijos skirtos: 1) archyvų ir bibliotekų fizinių fondų išsaugojimui ir valdymui, fondų tvarkymo procedūroms rietuvėse, mokslo ir bendrosiose skaityklose, saugyklose, ekspozicijose ir transportavimo metu; 2) tinkamai organizuoti archyvų ir bibliotekų fondų patalpas ir talpyklas. Standartas taikomas visiems institucijos saugomiems fondams, taip pat ir pasiskolintoms kolekcijoms ir depozitams iš kitų institucijų bei vyriausybinių agentūrų fondams. Pateikiama informacija ir apie skaitmeninės kilmės ir suskaitmenintų fondų išsaugojimą. Būtina valdyti ilgalaikio saugojimo fondus, siekiant sumažinti nuostolius, įskaitant katastrofiškus gaisrų ir potvynių nuostolius, vandalizmo ir vagysčių atvejus bei medžiagų nestabilumo riziką. Dokumente aprašomos operacijos, reikalingos aplinkai valdyti. Tai apima klimato stabilumo stebėjimą, šviesos poveikio kontrolę, prevencines švaros priemones ir saugojimo vietų valymą.

Standarte pateikiamos 32 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2017-08-03; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 18461:2017. Informacija ir dokumentai. Tarptautinė muziejų statistika (tapatus ISO 18461:2016) = Information and documentation. International museum statistics (ISO 18461:2016) : pakeičia ISO 18461:2016. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2017. – II, 37 p.

Standartas teikia rekomendacijas, kaip muziejams rinkti ir skelbti statistinius duomenis, kurie naudojami rengiant strateginius planus ir tobulinant valdymą, atsiskaitant suinteresuotoms šalims (finansavimo institucijoms, politikams, visuomenei), populiarinant muziejų vaidmenį mokslo, švietimo, ekonomikos ir kultūros srityse bei regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmeniu lyginant veiklos rezultatus. Standarto priede rekomenduojamos statistinių duomenų rinkinių kategorijos.

Standarte pateikiamos 116 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2017-04-28; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 15489-1:2016. Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų valdymas. 1 dalis. Sąvokos ir principai (tapatus ISO 15489-1:2016) = Information and documentation. Records management. Part 1 : Concepts and principles (ISO 15489-1:2016) : pakeičia LST ISO 15489-1:2003 /P :2008, LST ISO 15489-1:2003. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2016. – II, 21 p.

Šioje standarto dalyje pateikiamos dokumentų valdymo rekomendacijos viešųjų arba privačių organizacijų vidaus ir išorės naudotojams. Pateikiamos normos, skirtos užtikrinti, kad dokumentai būtų tinkamai rengiami, laikomi ir valdomi. Standartas apibrėžia organizacijos norminamąją aplinką; jos dokumentų valdymo politiką ir atsakomybę; dokumentų valdymo reikalavimus; dokumentų savybes. Jame pateikiamos dokumentų valdymo sistemų projektavimo, kūrimo ir realizavimo bendrosios nuostatos bei apibūdinamos šių sistemų savybės. Standartas nustato ir dokumentų valdymo bei kontrolės priemones, teikia jų saugojimo ir tvarkymo nuostatas. Standartas neapima archyvinėse institucijose.

Standarte pateikiamos 19 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2016-12-12; 2 leidimas.

Standartas lietuvių kalba.

LST ISO 11799:2016. Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų laikymo reikalavimai, skirti archyvų ir bibliotekų medžiagai (tapatus ISO 11799:2015) = Information and documentation. Document storage requirements for archive and library materials (ISO 11799:2015) : pakeičia LST ISO 11799:2004. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2016. – II, 13 p.

Standarte apibūdintos saugyklų, skirtų ilgalaikiam archyvų ir bibliotekų dokumentų saugojimui, ypatybės. Jame nustatomos pastatų vietos, statybos ir atnaujinimo bei juose ir aplink juos naudojamos įrangos reikalavimai. Standartas taikomas visiems archyvų ir bibliotekų dokumentams, esantiems saugyklose, kuriose, be popierinių, gali būti ir kitokių rūšių dokumentų. Daugelyje sričių taikomi šalies arba vietos statybos nuostatai, reglamentuojantys viešųjų pastatų ir pastatų, kuriuose saugomi vertingi objektai, statybą, saugą bei saugumą (priešgaisrinės saugos apsaugines priemones; avarinius išėjimus; apsaugą nuo žemės drebėjimo, vagysčių, įsilaužimų, teroristinių atakų ir t. t.) ir profesionaliam naudojimui skirtas paslaugas bei įrangą. Standarto prieduose apibūdinamos gaisrų prevencijos ir gesinimo sistemos, nurodoma didžiausia leistina oro tarša ir pateikiamos pasirengimo nelaimėms nuostatos, rekomenduojamos archyvų ir bibliotekų dokumentų ilgalaikio išsaugojimo klimatinės sąlygos.

Standarte pateikiamos 5 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2016-10-10; 2 leidimas.

Standartas lietuvių kalba.

LST ISO 16439:2016. Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekų poveikio vertinimo metodai ir procedūros (tapatus ISO 16439:2014) = Information and documentation. Methods and procedures for assessing the impact of libraries (ISO 16439:2014) : pakeičia ISO 16439:2014. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2016. – II, 82 p.

Poveikio vertinimas yra sudėtingas ir įvairialypis procesas. Šiame standarte apibrėžiami pagrindiniai metodai ir procedūros siekiant įvertinti bibliotekų poveikį individui, institucijai ar bendruomenei. Standartas gali būti taikomas: 1) strateginio planavimo ir vidaus kokybės valdymo tikslais; 2) panašaus tipo ir tą pačią misiją turinčių bibliotekų poveikiui per tam tikrą laikotarpį palyginti; 3) bibliotekų vaidmeniui ir vertei didinti ekonominėje, socialinėje, švietimo ir kultūros, mokymosi ir mokslinių tyrimų srityse. Ne visi šiame standarte aprašyti metodai tinka visoms bibliotekoms. Konkrečių metodų taikymo apribojimai tikslinami pateikiant jų aprašymą. Standarto prieduose pateikiami poveikio tyrimų pavyzdžiai, patariama, kokius metodus pasirinkti, ir apibūdinamas bibliotekų poveikio vertinimas kaip platesnio institucinio ir organizacinio vertinimo dalis: A priedas (poveikio apklausos pavyzdžiai), B priedas (metodo pasirinkimas), C priedas (bendras bibliotekos ir institucijos arba organizacijos poveikio vertinimas).

Standarte pateikiamos 77 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2016-08-10; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 30302:2016. Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų valdymo sistemos. Įdiegimo gairės (tapatus ISO 30302:2015) = Information and documentation. Management systems for records. Guidelines for implementation (ISO 30302:2014). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2016. – II, 30 p.

Tarptautiniame standarte pateikiamos rekomendacijos, kaip įdiegti dokumentų apskaitos valdymo sistemą (MSR) pagal ISO 30301. Šis standartas naudojamas kartu su ISO 30300 ir ISO 30301 ir nekeičia ir (arba) nesumažina ISO 30301 nurodytų rekomendacijų. Dokumente aprašoma veikla, reikalinga kuriant ir įgyvendinant dokumentų valdymo sistemą (MSR). Šis standartas taikomas visų tipų bet kokio dydžio organizacijoms (pavyzdžiui, komercinėms įmonėms, vyriausybinėms agentūroms, ne pelno

organizacijoms). Standarto priede pateikiami organizacinei analizei naudingi informacijos šaltiniai ir tokios analizės reikalavimų pavyzdžiai.

Standartas išleistas 2016-08-10; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 11620:2015. Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekos veiklos rodikliai (tapatus ISO 11620:2014) = Information and documentation. Library performance indicators (ISO 11620:2014) : pakeičia LST ISO 11620:2008. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2015. – II, 99 p.

Standarte pateikti rodikliai gali būti taikomi visų tipų bibliotekoms. Atskirų veiklos rodiklių taikymo ribojimai išvardyti kiekvieno rodiklio taikymo apraše (žr. B priedą). Veiklos rodikliai gali būti taikomi tos pačios bibliotekos veiklai palyginti per tam tikrą laikotarpį. Skirtingų bibliotekų veiklą galima lyginti, tačiau reikia atsižvelgti į visus bibliotekų požymius ir lankytojų skirtumus, gerai žinoti taikomus rodiklius, lyginimo ribojimus ir apdairiai interpretuoti duomenis. Šiame tarptautiniame standarte aprašytiems veiklos rodikliams taikomi ir kiti ribojimai, priklausantys nuo vietos veiksnių, pavyzdžiui, bibliotekos aptarnaujamos bendruomenės, paslaugų teikimo įgaliojimų ir infrastruktūros. Į tokius veiksnius reikia atsižvelgti interpretuojant šiame standarte aprašytų veiklos rodiklių naudojimo rezultatus. Standarte siūlomos priimtoms, išbandytos ir viešai prieinamos (t. y. neužpatentuotos) metodikos ir būdai bibliotekos paslaugų veiklos veiksmingumui matuoti. Į standartą neįtraukti rodikliai, skirti bibliotekos paslaugų poveikiui atskiriems asmenims matuoti, bibliotekų aptarnaujamoms bendruomenėms arba visuomenei. Bibliotekų poveikio vertinimas nagrinėjamas atskirame tarptautiniame standarte (ISO 16439). Standarto prieduose pateikiami ir apibūdinami bibliotekų veiklos rodikliai.

Standarte pateikiamos 57 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2015-08-31; 3 leidimas.

Standartas lietuvių kalba.

LST ISO 27729:2015. Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis vardo identifikatorius (ISNI) (tapatus ISO 27729:2012) = Information and documentation. International standard name identifier (ISNI) (ISO 27729:2012). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2015. – II, 15 p.

Standarte apibūdinamas Tarptautinis standartinis vardo identifikatorius (ISNI). ISNI yra tarptautinis kodas, kuriuo identifikuojama įvairių kūrybinės veiklos sričių subjektų (fizinio asmens ar organizacijos) viešoji tapatybė. ISNI nėra skirtas teikti tiesioginę prieigą prie išsamios informacijos apie viešąsias tapatybes, tačiau gali nukreipti į kitas sistemas, kuriose tokia informacija saugoma. Standarto prieduose pateikiamas ISNI kontrolinio ženklo apskaičiavimo metodas, ISNI registravimui būtini metaduomenys ir bendrieji ISNI suteikimo bei naudojimo principai; išaiškinama ISNI administravimo sistema ir ISNI bei kitų identifikatorių santykis.

Standarte pateikiamos 4 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2015-08-31; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2017 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 17316:2015. Information and documentation. International standard link identifier (ISLI). – Geneva : International Organization for Standardization, 2015. – II, 12 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis sąsajų identifikatorius (ISLI).

Standartas apibrėžia Tarptautinį standartinį sąsajų indikatorių (ISLI). ISLI yra tarptautinis standartinis kodas, kuriuo informacijos ir dokumentavimo srityje identifikuojamos sąsajos tarp esybių (ar jų vardų).

ISLI identifikuojamos esybės gali būti materialūs objektai, elektroninės turinio pateikimo formos, abstraktūs dalykai (pavyzdžiui, laikas ar vieta), subjektai (pavyzdžiui, asmenys ir organizacijos) arba bet koks kitas dalykas, kurį galima identifikuoti. ISLI sistema nustato ryšius tarp esybių, kad, pavyzdžiui, jos galėtų būti vaizduojamos kartu. Tai atliekama registruojant kiekvieną sąsajos identifikatorių su informacija (metaduomenimis), kuri ir nurodo sąsają. ISLI nekeičia esybių turinio, nuosavybės, prieigos teisių ar esamo identifikatoriaus. Šis tarptautinis standartas neapibrėžia technologijos, naudojamos identifikatoriui atvaizduoti ar sąsajai įgyvendinti.

Standarte pateikiamos 8 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2015-05-12; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO/TR 18128:2014. Information and documentation. Risk assessment for records processes and systems. – Geneva : International Organization for Standardization, 2014. – II, 37 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų apdorojimo ir sistemų rizikos įvertinimas.

Šioje techninėje ataskaitoje pateikiami nurodymai organizacijoms, kaip reikėtų vertinti dokumentų apdorojimo ir sistemų riziką, kad būtų galima užtikrinti nustatytą verslo poreikių patenkinimą. Šis standartas: a) nurodo analizės metodą, skirtą nustatyti rizikas, susijusias su dokumentų apdorojimo procesais ir sistemomis; b) pateikia galimo nepageidaujamo reiškinio poveikio dokumentų procesams ir sistemoms analizės metodą; c) pateikia gaires, kaip įvertinti riziką, susijusią su dokumentavimo procesais ir sistemomis, ir kaip dokumentuoti nustatytą ir įvertintą riziką. Šį standartą gali naudoti visos organizacijos, nepriklausomai nuo dydžio, veiklos pobūdžio ar funkcijų ir struktūros sudėtingumo. Ši techninė ataskaita skirta specialistams, atsakingiems už dokumentų apdorojimą organizacijose, auditoriams ar vadovams, atsakingiems už rizikos valdymo programas.

Standarte pateikiamos 3 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2014-03-15; 1 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 2789:2013. Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinė bibliotekų statistika (tapatus ISO 2789:2013) = Information and documentation. International library statistics (ISO 2789:2013) : pakeičia (ISO 2789:2006). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2013. – II, 72 p.

Tarptautiniame standarte pateikiamos rekomendacijos bibliotekoms ir informacijos paslaugas teikiančioms bendruomenėms apie atskaitinius statistikos duomenis bei jų rinkimą. Pateikiamos išteklių ir paslaugų apibrėžtys ir apskaitos procedūros. Pripažįstama, kad ne visi matai, detalai apibūdinti šiame standarte, gali būti surenkami skirtingų tipų ir dydžių bibliotekose. Norint pasiekti didesnio duomenų išbaigtumo, A priede apibūdinama keletas papildomų matų (svarbių tik kai kuriems sektoriams). Tikslas – užtikrinti, jog ten, kur renkami tam tikri statistiniai duomenys, būtų taikomos tos pačios apibrėžtys ir metodai.

B priedas yra svarbus renkant ir skelbiant nacionalinius statistinius duomenis taip, kad jie būtų tinkami lyginti tarp šalių ir laiko požiūriu. Poreikis apibūdinti ir viešinti bibliotekų veiklą gali būti patenkintas tik tuo atveju, jei bibliotekos vadovausis šiuo tarptautiniu standartu. Jei tik įmanoma, bibliotekoms patariama rinkti visus duomenis, susijusius su jų veikla ir išvardytus šiame standarte. C priede pateikiama abėcėlinė terminų, naudojamų šiame standarte, rodyklė lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis.

Standarte pateikiamos 146 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2013-11-29; 5 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas lietuvių kalba.

ISO/TR 14873:2013. Information and documentation. Statistics and quality issues for web archiving. – Geneva : International Organization for Standardization, 2013. – II, 54 p. – Antr. vertimas: Informacija ir dokumentavimas. Interneto archyvavimo statistika ir kokybės problemos.

Standartas apibrėžia žiniatinklio archyvavimo statistiką, terminus ir kokybės kriterijus. Jame atsižvelgiama į organizacijų, tokių kaip bibliotekos, archyvai, muziejai, tyrimų centrai ir paveldo fondai, poreikius ir praktiką. Standartas skirtas specialistams, tiesiogiai dirbantiems su interneto archyvavimu; naudingas institucijoms, finansuojančioms interneto archyvavimą, ir išorės suinteresuotoms šalims. Vartojama terminologija atspindi platų auditorijos interesų ir kompetencijos spektrą, užtikrindama pusiausvyrą tarp informatikos, vadybos ir bibliotekininkystės. ISO / TR 14873:2013 iš esmės orientuotas į žiniatinklio archyvavimo principus ir metodus, tačiau neapima alternatyvių interneto išteklių rinkimo būdų.

Standarte pateikiamos 53 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2013-11-25; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 26324:2013. Informacija ir dokumentavimas. Objekto skaitmeninio identifikatoriaus sistema (tapatus ISO 26324:2012) = Information and documentation. Digital object identifier system (ISO 26324:2012). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2013. – II, 16 p.

Standartas apibūdina skaitmeninio objekto identifikatoriaus (DOI) sistemos funkcinis sintaksės, aprašo ir sprendimo komponentus bei bendrus DOI vardų kūrimo, registravimo ir administravimo principus. Standarte apibrėžta DOI vardo, naudojamo bet kokios materialios formos (skaitmeninės arba fizinės) objektui ar abstrakcijai (pavyzdžiui, tekstiniam kūrinii) identifikuoti, sintaksė, kai tokį objektą ar abstrakciją būtina funkciškai atskirti nuo kitų objektų. Standartas apibūdina, kaip DOI sistemą galima taikyti kartu su kita identifikatoriaus schema (pavyzdžiui, numatant papildomas funkcijas, tokias kaip sprendimas) ir kaip naudojant DOI metaduomenų įrašą ir (arba) DOI sintaksę, tokios schemas simbolių eilutė gali būti integruojama į DOI sistemą. Standartas neapibūdina specifinių technologijų, taikomų DOI sistemos funkciniam sintaksės, aprašo ir sprendimo komponentams realizuoti. Prieduose pateikiamos DOI sistemos ir kitų identifikatorių schemų santykis bei apibūdinamas DOI metaduomenų aprašas.

Standarte pateikiamos 16 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2013-08-29; 1 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas lietuvių kalba.

LST ISO 25964-1:2012. Informacija ir dokumentavimas. Sisteminiai žodynai ir sąsaja su kitais žodynais. 1 dalis. Sisteminiai žodynai, skirti informacijos paieškai (tapatus LST ISO 25964-1:2011) = Information and documentation. Thesauri and interoperability with other vocabularies. Part 1. Thesauri for information retrieval (ISO 25964-1:2011) : pakeičia LST ISO 2788:2010 ; LST ISO 5964:2010. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2012. – II, 152 p.

Šioje standarto dalyje pateikiamos sisteminių žodynų, skirtų informacijos paieškos programoms, plėtros ir priežiūros rekomendacijos. Standartas taikomas vienkalmiams ir daugiakalmiams sisteminiams žodynams, naudojamiems informacijos paieškai visų tipų medijos informacijos ištekliuose (tekstas, garsas, judantis arba nejudantis vaizdas, įvairialypė informacija), įskaitant ir žinių bazes

bei portalus, bibliografines duomenų bazes, tekstus, muziejų ir multimedijos rinkinius. Joje taip pat nustatomas ir sisteminių žodynų duomenų importo ir eksporto modelis bei rekomenduojamas tokio importo ir eksporto formatas. Standarto priede yra publikuotų sisteminių žodynų rodomųjų pavyzdžiai bei vartojamų terminų rodyklė.

Standarte pateikiamos 64 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2012-04-18; 2 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2017 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 25964-2:2013. Information and documentation. Thesauri and interoperability with other vocabularies. Part. 2. Interoperability with other vocabularies. – Geneva : International Organization for Standardization, 2013. – II, 99 p. – Antr. vertimas: Informacija ir dokumentavimas. Tezaurai ir sąveika su kitais žodynais. 2 dalis. Sąveika su kitais žodynais.

Standartas taikomas tezaurams ir kitų tipų žodynams, kurie dažniausiai naudojami informacijos paieškai. Jame aprašomi, lyginami ir gretinami šių žodynų elementai ir ypatybės, kai reikalingas suderinamumas. Pateikiamos rekomendacijos nustatyti ir palaikyti sugretinimus tarp kelių tezaurų arba tarp tezaurų ir kitų tipų žodynų.

Standarte pateikiamos 89 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2013-03-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2018 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 13008:2012. Information and documentation. Digital records conversion and migration process. – Geneva : International Organization for Standardization, 2012. – II, 28 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentacija. Skaitmeninių įrašų konvertavimo ir perkėlimo procesas.

Šis tarptautinis standartas apibrėžia skaitmeninių dokumentų (įskaitant skaitmeninius objektus ir metaduomenis) konvertavimo ir (arba) perkėlimo planavimo aspektus, reikalavimus ir procedūras, siekiant išsaugoti dokumentų perkėlimų pagrindimą, autentiškumą, patikimumą, vientisumą ir naudingumą. Šie skaitmeniniai dokumentai gali būti aktyvūs arba saugomi talpykloje. Šios procedūros visiškai neapriėmia atsarginių kopijavimo sistemų; skaitmeninių dokumentų išsaugojimo; patikimų skaitmeninių saugyklų funkcionalumo; analoginių formatų konvertavimo į skaitmeninius formatus ir atvirkščiai proceso.

Standarte pateikiamos 22 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2012-06-15; 1 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

ISO/TR 11219:2012. Information and documentation. Qualitative conditions and basic statistics for library buildings. Space, function and design. – Geneva : International Organization for Standardization, 2012. – II, 130 p. – Antr. vertimas: Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekos pastatų kokybė ir pagrindinė statistika. Plotas, funkcija ir dizainas.

Šioje techninėje ataskaitoje pateikiamos bibliotekų pastatų planavimo gairės, nustatant ploto ir techninės įrangos reikalavimus. Ataskaitoje aprašomas naujų ir esamų bibliotekos pastatų rekonstrukcijos planavimas arba kitų pastatų pertvarkymas bibliotekos reikmėms. Pateikiami visų tipų bibliotekų, ypač

akademinių ir viešųjų, duomenys ir specifikacijos. Pagrindinės temos yra susijusios su ploto reikalavimais vartotojų aptarnavimo zonai (vartotojų vietos, informacijos ir informavimo paslaugos, skolinimo paslaugos, vartotojų mokymai, poilsio ir komunikacijos zonos, susitikimų ir parodų zonos); dokumentų saugojimo vietoms (įskaitant spausdintinius ir nespausdintinius dokumentus); bibliotekos operacijoms (dokumentų tvarkymu, knygrišyklos darbas, bibliotekos valdymu ir apskaita). Ataskaitoje pateikiami ir techniniai aspektai, tokie kaip apsaugos ir saugos sistemos, grindų apkrovos, transportavimo sistemos, akustinės sąlygos, apšvietimo ir elektros instaliacijos sistemos, konstrukcijos ir kiti klausimai. A priede pateikiami klausimai, į kuriuos reikia atsižvelgti planuojant esamų pastatų atnaujinimą ir pertvarkymą bibliotekos reikmėms. B priede pateikiamas funkcinių zonų ir patalpų sąrašas, į kurį rekomenduojama atsižvelgti, tikrinant plano išsamumą. Nepateikiama išsami informacija apie nacionalinius, regioninius ar vietos teisės aktus, kurie gali turėti įtakos bibliotekos pastatų planavimui.

Standarte pateikiamos 104 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2012-04-24; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 27730:2012. Information and documentation. International standard collection identifier 1(ISCI). – Geneva : International Organization for Standardization, 2012. – II, 9 p. – Antr. vertimas: Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis rinkinio identifikatorius.

Standartas nurodo tarptautinį standartinį rinkinio identifikatorių (ISCI) kaip unikalią tarptautinę rinkinių, fondų ir (archyvinių) serijų, taip pat rinkinių, fondų ir serijų dalių identifikavimo sistemą. Dokumentas nustato identifikatoriaus struktūros specifikacijas ir palengvina naudojimą, palygina su jau egzistuojančiomis identifikavimo sistemomis. Jame pateikiami rekomenduojami metaduomenų elementai, apibūdinantys rinkinį. ISCI yra skirtas organizacijoms, kurios tvarko kultūrinės medžiagos kolekcijas. Tai kultūros paveldo institucijos, tokios kaip bibliotekos, muziejai ir archyvai, ir kitos organizacijos, tokios kaip leidėjai, dalyvaujantys kultūrinės medžiagos teikimo grandinėje.

Standarte pateikiamos 9 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2012-04-16; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2017 m.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 9707:2011. Informacija ir dokumentavimas. Statistiniai duomenys apie išleistas knygas, laikraščius, periodinius ir elektroninius leidinius bei jų platinimą (tapatus ISO 970 7:2008) = Information and documentation. Statistics on the production and distribution of books, newspapers, periodicals and electronic publications (ISO 9707:2008) : pakeičia LST EN ISO 9707:2001. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2011. – II, 17 p.

Standarte pateikiamos rekomendacijos tarptautinei leidėjų bendruomenei, kaip tvarkyti leidybos statistinius duomenis. Standarto taikymo sritis apima statistinius duomenis apie knygas, brošiūras, laikraščius, periodinius leidinius, paskelbtas duomenų bazines ir leidybos pramonę. Pateikiami statistinių duomenų rinkimo principai ir jų pateikimo bendrosios nuostatos, įtrauktini leidiniai. Standarto priede pateikiama apskaitomų leidinių teminė klasifikacija. Rekomendacijos netaikomos šių rūšių leidiniams: 1) reklaminiams leidiniams, kurių literatūrinis ar mokslinis tekstas atlieka šalutinę funkciją ir kurie platinami neatlygintinai; 2) laikino pobūdžio leidiniams; pavyzdžiui, tvarkaraščiams, kainoraščiams, telefonų knygoms, pramoginių renginių programoms, kalendoriams ir pan.; 3) leidiniams, kuriuose tekstas nėra svarbiausia dalis, tarp jų spausdintiniams natų dokumentams, kuriuose muzika svarbesnė už žodžius; žemėlapiams ir jūrlapiams bei žvaigždėlapiams (išskyrus atlasus).

Standarte pateikiamos 40 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2011-09-29; 2 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2017 m.

Standartas lietuvių kalba.

ISO/TR 13028:2010. Information and documentation. Implementation guidelines for digitization of records. – Geneva : International Organization for Standardization, 2010. – II, 32 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų skaitmeninimo įgyvendinimo gairės.

Ši techninė ataskaita nustato skaitmeninio formato dokumentų kūrimo ir tvarkymo gaires, tačiau tik tuo atveju, jeigu originalus popierinis ar kitas neskaitmeninis dokumentas buvo nukopijuotas skaitmeninant. Pateikiami pagrindiniai geros skaitmeninimo praktikos principai, susiję su skaitmeninių dokumentų patikimumu ir tikslumu, kurie gali turėti įtakos dokumentų teisiniam priimtinumui ir vertei, ir leidžia atsakyti neskaitmeninių dokumentų įrašų; apibrėžiamos strategijos, padedančios sukurti skaitmeninius dokumentus, tinkamus ilgalaikiam saugojimui, pateikiamos geriausios praktikos gairės, kaip valdyti skaitmeninių dokumentų įrašus po skaitmeninimo. Šią ataskaitą gali naudoti visos organizacijos, kuriančios ir vykdančios skaitmeninimą, nesvarbu, ar tai būtų verslo skaitmeninimo projektai, ar dokumentų valdymo skaitmeninimo projektai, kaip nurodyta ISO 15489-1:2001 ir ISO/TR 15801:2009. Ji netaikoma skaitmeninės kilmės dokumentų tvarkymui ir valdymui; dokumentų skaitmeninio įrašymo techninėms specifikacijoms; procedūroms dėl galimo dokumentų panaikinimo; ilgalaikio skaitmeninių dokumentų išsaugojimo techninėms specifikacijoms; archyvinių fondų skaitmeninimui išsaugojimo tikslais.

Standarte pateikiamos 8 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2010-11-22; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 2146:2010. Information and documentation. Registry services for libraries and related organizations : replace ISO 2146:1988. – Geneva : International Organization for Standardization, 2010. – II, 75 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekų ir susijusių organizacijų registro paslaugos.

Standarte nustatomos registrų taisyklės, kuriose pateikiama informacija apie fondus ir / arba jų dalis, veiklą ir paslaugas. Ji reikalinga bibliotekoms ir susijusioms organizacijoms, kad galėtų valdyti savo kolekcijas ir teikti informacijos ir dokumentavimo paslaugas naudodamosi įvairiomis programomis. Taikymo sritis apima, bet neapsiriboja: 1) fondų valdymo sistemas ir skaitmenines saugyklas; 2) paieškos paslaugas, įskaitant katalogus ir rodykles, jungtines metaduomenų saugyklas ir metaduomenų paieškos portalus; 3) pristatymo paslaugas, įskaitant nuolatinio identifikatoriaus valdymą ir sprendimus, prieigos valdymo kontrolę ir tarpbibliotekinio abonemento paslaugas; 4) informacines paslaugas, įskaitant nuorodų valdymo sistemas ir virtualias informacines paslaugas, skelbiant registrus elektronine arba spausdintine forma ir archyvuojant registro duomenis, kai duomenys yra tik elektronine forma; 5) visų rūšių registrų tarnybas, reikalingas minėtoms programoms palaikyti. Pateikiamas duomenų elementų katalogas, kuris gali būti naudojamas kaip pagrindas renkant atitinkamus duomenis ir keičiantis jais su kitomis registro tarnybomis, suteikiant prieigą prie registro duomenų panaudojant standartinius protokolus. Standartas taikomas nacionaliniams registrams, skelbiamiems dvikalbėse ar daugiakalbėse šalyse, ir nacionaliniams bei regioniniams registrams, skirtiems naudoti tarptautiniu mastu.

Standarte pateikiama 11 terminų apibrėžčių.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas išleistas 2010-03-30; 3 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 16245:2009. Information and documentation. Boxes, file covers and other enclosures, made from cellulosic materials, for storage of paper and parchment document. – Geneva : International Organization for Standardization, 2009. – II, 7 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Dėžės, aplankai ir kiti dėklai iš celiuliozės, skirti popieriaus ir pergamento dokumentams saugoti.

Šis tarptautinis standartas nustato reikalavimus iš celiuliozės pagamintoms dėžėms, aplankams bei kitiems priedams, skirtiems ilgalaikiam popieriaus ir pergamento dokumentų saugojimui. Taikomas medžio plaušo ar raukšlėtojo kartono dėžėms ir popieriaus ar kartono aplankams. Standartas gali būti taikomas ir kitų tipų įdėčių ilgalaikiam saugojimui, pavyzdžiui, iš celiuliozės pagamintiems dėklams, portfeliams, vamzdeliams ir vokams. Šis tarptautinis standartas netaikomas fotografijos medžiagų saugojimui. ISO 18902 apibrėžia reikalavimus fotografijos medžiagų saugojimui.

Šis standartas išleistas 2009-11-24; 1 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 10957:2009. Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis muzikos leidinio numeris (ISMN) (tapatus ISO 10957:2009) = Information and documentation. International standard music number (ISMN) (ISO 10957:2009) : pakeičia LST ISO 10957:1998. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2009. – II, 13 p.

Standartas apibrėžia tarptautinį standartinį muzikos leidinio numerį (ISMN), kuriuo identifikuojami natomis užrašyti muzikos leidiniai. Jis taikomas natų leidiniams, bet gali būti taikomas ir natoms, kurios kartu su kita medija (pavyzdžiui, garso įrašu) sudaro integralią visumą. ISMN netaikomas atskirai pateikiamai medijos medžiagai identifikuoti, pavyzdžiui, garso ar audiovizualiniams kūriniams (kompaktiniams diskams, skaitmeniniams vaizdo diskams). Standarto prieduose siūlomos ISMN suteikimo ir taikymo bei 13 skaitmenų ISMN naudojimo rekomendacijos, pateikiami ISMN kontroliniai skaitmenys ir ISMN registravimui būtini metaduomenys bei apibūdinamas ISMN sistemos administravimas.

Standarte pateikiamos 5 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2009-11-13; 2 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

ISO/TR 28118:2009. Information and documentation. Performance indicators for national libraries. – Geneva : International Organization for Standardization, 2009. – II, 90 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Nacionalinių bibliotekų veiklos rodikliai.

Techninė ataskaita skirta nacionalinių bibliotekų veiklai vertinti. Joje pateikiamos rekomendacijos, kaip naudotis veiklos rodikliais, norint įvertinti paslaugų kokybę nacionalinėse bibliotekose. Dokumentas nustato veiklos rodiklių rinkinį, sudarytą atsižvelgiant į nacionalinės bibliotekos misiją ir funkcijas. Ataskaitoje nurodoma, kaip apskaičiuoti ir naudoti rodiklius. Šiame dokumente aprašyti rodikliai neatspindi visų įmanomų rodiklių, tačiau yra laikomi veiksmingiausiais nacionalinių bibliotekų veiklai įvertinti. Šio standarto tekstas iš dalies grindžiamas standartu ISO 11620. Pagrindinės nacionalinių bibliotekų veiklos vertinimo problemos yra šios: a) nacionalinės bibliotekos gali atlikti tam tikras skirtingas funkcijas (pavyzdžiui, gali būti universitetinė ir nacionalinė biblioteka, parlamentinė ir nacionalinė biblioteka); b) vienoje šalyje gali būti daugiau nei viena nacionalinė biblioteka; c) nacionalinės bibliotekos neturi joms priskirtų ar pagrindinių aptarnaujamų vartotojų grupių, pavyzdžiui, kaip viešosios ar universitetinės bibliotekos. Todėl skaičiuojant rodiklius negalima remtis aptarnaujamų gyventojų skaičiumi; d) nacionalinių bibliotekų misija, uždaviniai ir funkcijos įvairiose šalyse gali skirtis. Veiklos rodikliai yra svarbūs pačios bibliotekos veiklos palyginimui. Bibliotekų palyginimas yra įmanomas, jei atsižvelgiama į skirtingas bibliotekų užduotis ir lankytojų skirtumus. Dokumente nėra

veiklos rodiklių, skirtų vertinti bibliotekos paslaugų rezultatus ar poveikį asmenims, bendruomenėms ar visuomenei.

Standarte pateikiamos 56 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2009-04-01; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 21047:2009. Information and documentation. International Standard Text Code (ISTC) – Geneva : International Organization for Standardization, 2009. – II, 22 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis teksto kodas.

Standartas nurodo Tarptautinį standartinį teksto kodą (ISTC), kuriuo identifikuojamas tekstinis kūrinys, nepriklausomai nuo raiškos ar formos. ISTC suteikia identifikavimo elementą programoms, kurios įrašo ir keičiasi informacija apie tekstinius kūrinius ir susijusias apraškas. Pavyzdžiui, ISTC galima naudoti norint palyginti vėlesnius to paties teksto kūrinio ar to paties teksto kūrinio išvestinius atvejus elektroninėse teisių valdymo ar informacijos paieškos programose.

Standarte pateikiamos 13 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2009-03-09; 1 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 15706-1: 2002/AMD 1:2008. Information and documentation. International Standard Audiovisual Number (ISAN). Audiovisual work identifier. Amendment 1 : Alternate encodings and editorial changes. – Geneva : International Organization for Standardization, 2008. – II, 7 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis audiovizualinis kūrinio numeris (ISAN) 1 dalis. Audiovizualinio kūrinio identifikavimas. 1 pakeitimas. Alternatyviosios koduotės ir redakciniai pakeitimai.

Standartas pristato tarptautinį standartinį audiovizualinio kūrinio numerį (ISAN,) kuriuo identifikuojami audiovizualiniai kūriniai. ISAN identifikuoja audiovizualinį kūrinį visą jo gyvavimo laiką ir gali būti naudojamas įvairiems tikslams, pavyzdžiui, padėti paskirstyti autorinius atlyginimus teisių turėtojams, stebėti audiovizualinių kūrinių naudojimą, gauti informaciją ir kovoti su piratavimu, tikrinant nuosavybės teisių registravimą. Šis kodas taikomas pačiam audiovizualiniam kūrinii ir yra nesusijęs su fizine tokio audiovizualinio kūrinio laikmena ar tos laikmenos identifikavimu. ISAN išdavimas nesusijęs su autorių teisių registravimo procesu ir nenaudojamas kaip teisių į audiovizualinį kūrinį įrodymas.

Standartas išleistas 2008-07-23; šio standarto 1 leidimas 2002-11-15; 1 pakeitimas 2008-08-01.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 15706-2:2008. Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis audiovizualinis numeris (ISAN). 2 dalis. Versijos identifikatorius (tapatus ISO 15706-2:2007) = Information and documentation. International Standard Audiovisual Number (ISAN). Part 2 : Version identifier (ISO 15706-2:2007). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2008. – II, 20 p.

Ši standarto dalis nustato savanorišką audiovizualinių kūrinių ir iš jų paimto ar glaudžiai susijusio turinio identifikavimo sistemą. Standarto pagrindą sudaro Tarptautinio standartinio audiovizualinio kūrinio numerio sistema (ISAN). Tarptautinis standartinis audiovizualinio kūrinio numeris, susietas su versijos segmentu, sudaro ISAN versijos identifikatorių (V-ISAN). V-ISAN yra registruotas unikalus audiovizualinio kūrinio arba susijusio turinio identifikatorius. Juo identifikuojama tam tikra versija arba susijęs turinys visą jo gyvavimo laiką. Jis skirtas naudoti, kai būtina tiksliai ir unikaliai identifikuoti audiovizualinio

kūrinio versiją arba susijusį turinį, pavyzdžiui, audiovizualinio turinio gamybos ir platinimo sistemose, transliavimo taikomose programose ir kt. Standarto prieduose nurodomi V-ISAN suteikimo kriterijai, pateikiami V-ISAN kontroliniai skaičiai, paaiškinamas V-ISAN dvejetainis ir XML kodavimas.

Standartas išleistas 2008-03-28; 1 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

ISO/TR 26122:2008. Information and documentation. Work process analysis for records. Technical corrigendum 1. – Geneva : International Organization for Standardization, 2008. – II, 15 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų procesų eigos analizė.

Šioje techninėje ataskaitoje pateikiamos darbo proceso analizės gairės dokumentų kūrimo, tvarkymo ir kontrolės klausimais. Ataskaitoje išskiriamos dvi analizės rūšys: funkcinė (funkcijų skaidymas į procesus) ir nuosekli (transakcijų srauto tyrimas). Kiekviena analizė apima išankstinę analizei tinkamo konteksto (t. y. igaliojimų ir reguliavimo aplinkos) peržiūrą. Atsižvelgiant į užduoties pobūdį, projekto mastą ir analizės tikslą, galimos įvairios analizės komponentų kombinacijos ir tvarka, kitokia nei aprašyta standarte. Pridedamos rekomendacijos ir pateikiamas klausimų, kuriuos reikia apsvarstyti pagal kiekvieną analizės elementą, sąrašas. Ataskaitoje aprašomas praktinis teorijos, aprašytos ISO 15489, taikymas. Analizė yra nepriklausoma nuo technologijos (t. y. gali būti taikoma neatsižvelgiant į technologinę aplinką), nors gali būti naudojama vertinant technines priemones, palaikančias organizacijos darbo procesus.

Standarte pateikiamos 6 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2008-05-28; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 10324:2007. Informacija ir dokumentai. Fondo duomenų pateiktys. Suvestinis lygmuo (tapatus ISO 10324:1997) = Information and documentation. Holdings statements. Summary level (ISO 10324:1997). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2007. – II, 32 p.

Standartas apibrėžia fondų duomenų pateikčių suvestinio lygmens reikalavimus serialiniams ir nesimaliniams bibliografiniams objektams, kuriais siekiama išlaikyti nuoseklumą perduodant ir keičiantis informacija apie fondus. Jis skirtas pateikti fondo duomenis kaip atvaizdinį. Pateikiant duomenis elektronine forma, reikia įtraukti nustatytus duomenų elementus, nors jų pateikimo tvarka kompiuteriniame įrašė gali skirtis. Apibrėžiami suvestinio lygmens serialinių bei nesimalinių bibliografinių objektų fondo duomenų pateikčių elementai, tinkami vienos ar daugiau bibliotekų ar organizacijų fondų sąrašams sudaryti. Jame apibrėžiamas duomenų elementų turinys ir jų pateikimo tvarka duomenų srityse bei nustatomi duomenų sričių įtraukimo į fondo duomenų pateiktis reikalavimai. Pagal šį standartą reikalaujama, kad fondo duomenų pateiktys būtų susijusios su bibliografinio objekto, kuriam duomenys priklauso, identifikavimu. Standartas taikomas bibliografinių objektų fondo duomenų pateiktims bet kokiaje fiziniame laikmenoje. Rekomendacijos nesusijusios su katalogavimo taisyklių sistemų reikalavimais. Prieduose apibūdinama bibliografinio objekto taksonomija, fondo duomenų pateikčių atvaizdinio formatai ir pateikiama pavyzdžių.

Standarte pateikiamos 52 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2007-12-29; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas lietuvių kalba.

LST ISO 22310:2007. Informacija ir dokumentavimas. Rekomendacijos standartų projektų rengėjams dėl dokumentų valdymo reikalavimų formulavimo standartuose (tapatus ISO 22310:2006) = Information and documentation. Guidelines for standards drafters for stating records management requirements in standards (ISO 22310:2006). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2007. – II, 5 p.

Standarto tikslas – palengvinti dokumentų ir jų valdymo reikalavimų naujuose ar peržiūriuose standartuose rengimą bei užtikrinti, kad šie reikalavimai atitiktų svarbiausius darnos ir funkcinio suderinamumo kriterijus. Šių rekomendacijų naudojimas turėtų padėti užtikrinti funkcinį suderinamumą ir suvienodinti dokumentų valdymo ir valdymo sistemų standartus siekiant palengvinti bendrų standartų taikymą to pageidaujančioms organizacijoms. Standartas skirtas naudoti visiems ISO nariams, kurie susiję su dokumentų valdymo arba dokumentų reikalavimų standartuose tobulinimu. Jis taip pat gali būti naudojamas ir tarptautinio, regioninio ar nacionalinio lygmens organizacijų, kurios nėra ISO narės ir svarsto galimybę įsitraukti arba yra įsitraukusios į dokumentų valdymo reikalavimų standartuose ir (arba) panašiuose dokumentuose tobulinimą.

Standartas išleistas 2007-09-29; 1 leidimas.

Standartas lietuvių kalba.

ISO 9230:2007. Information and documentation. Determination of price indexes for print and electronic media purchased by libraries : replace ISO 9230:1991. – Geneva : International Organization for Standardization, 2007. – II, 22 p. Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekų įsigyjamų spausdintinių ir elektroninių laikmenų kainų indeksų nustatymas.

Šis tarptautinis standartas nurodo kainų indeksų nustatymo metodiką bibliotekų įsigyjamiems spausdintiniams dokumentams ir elektroninėms laikmenoms. Standartas skirtas bibliotekininkų bendruomenei, nors gali būti naudingas ir kitoms organizacijoms. Pagrindinis dėmesys skiriamas kainų indeksų sudarymui, pagrįstam nacionaliniais ir tarptautiniais šaltiniais, skirtais šalies ar regiono skirtingų tipų bibliotekoms. Skirtingi rodikliai pritaikyti skirtingų tipų bibliotekoms, atsižvelgiant į jų fonduose esančius dokumentus. Pateikiama metodika, kaip apskaičiuoti bendrą indeksą pagal duomenų pogrupius ir įvertinti pagal vietos poreikius. Pateikiami dokumentų atrankos metodai, kuriems skaičiuojami kainų indeksai. Standarte aprašomi kainų indeksai, o ne sąnaudos. Vietos sąnaudų indeksai gali būti sudaryti vietoj kainų indeksų, kai kainodaros struktūros nėra vienodos, arba tai gali būti papildoma priemonė bibliotekoms. Vietos sąnaudų indeksų skaičiavimo gairės pateiktos B priede.

Standarte pateikiamos 25 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2007-04-17; 2 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 11798:2006. Informacija ir dokumentavimas. Įrašų, atspaudų ir kopijų popieriuje patvarumas ir ilgalaikiškumas. Reikalavimai ir bandymo metodai (tapatus ISO 11798:1999) = Information and documentation. Permanence and durability of writing, printing and copying on paper. Requirements and test methods (ISO 11798:1999). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2006. – II, 12 p.

Standartas nustato bibliotekose, archyvuose ir kitoje apsaugotoje aplinkoje saugomų įrašų, atspaudų ir kopijų popieriuje patvarumo ir ilgalaikiškumo reikalavimus bei tokio patvarumo ir ilgalaikiškumo įvertinimo metodus. Jis taikomas vienspalviams ir spalvotiems vaizdams popieriuje, tačiau netaikomas dokumentams, saugomiems kenksmingomis sąlygomis, ir juridiniams (pavyzdžiui, bankų) dokumentams. Standarto prieduose apibūdinama popieriaus įvertinimo eiga, popieriaus mėginio parengimas ir optinio tankumo matavimas.

Standarte pateikiamos 12 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2006-03-15; 1 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 11108:2006. Informacija ir dokumentavimas. Archyvinių dokumentų popierius. Patvarumo ir ilgalaikiškumo reikalavimai (tapatus ISO 11108:1996) = Information and documentation. Archival paper. Requirements for permanence and durability (ISO 11108:1996). Žr. **85 . 60 Popierius ir kartonas**

LST ISO 2145:2005. Dokumentavimas. Skyrių ir poskyrių numeravimas rašytiniuose dokumentuose (tapatus ISO 2145:1978) = Documentation. Numbering of divisions and subdivisions in written documents (ISO 2145:1978). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. – II, 2 p.

Standartas nustato visų tipų rašytinių dokumentų (rankraščių, knygų, žurnalų straipsnių ir kt.) skyrių ir poskyrių numeravimo sistemą. Jis gali būti taikomas visų tipų rašytiniams dokumentams, tokiems kaip rankraščiai, spaudiniai, knygos, žurnalų straipsniai, naudojimo instrukcijos ir standartai. Rašytiniame dokumente skyrių ir poskyrių numeracija yra tikslinga, jei ji paaiškina atskirų skyrių ir poskyrių seką, svarbą ir santykį; supaprastina tam tikrų teksto dalių paiešką ir aptikimą, leidžia cituoti atskiras teksto dalis; palengvina rašto darbų nuorodas.

Standartas išleistas 2005-04-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 7154:2005. Dokumentavimas. Bibliografinio sisteminimo principai (tapatus ISO 7154:1983) = Documentation. Bibliographic filing principles (ISO 7154:1983). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. – II, 8 p.

Standartas apibrėžia bendruosius bibliografinio sisteminimo principus, kurie turi būti įtraukiami į bibliografijų, bibliotekų, dokumentavimo centrų, taip pat ir šalių bei kalbų grupių sisteminimo taisykles. Standartas taikomas bibliografinėi informacijai tiek spausdintine, tiek ir elektronine forma bei identifikuojant sisteminimo vienetus bibliografiniuose įrašuose kompiuterio skaitoma forma ir apdorojant juos ranka arba kompiuteriu.

Standarte pateikiamos 29 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2005-04-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 15924:2004. Information and documentation. Codes for the representation of names of scripts. Žr. **01.040.10 Rašyba ir transliteracija**

LST ISO 7275:2002. Dokumentai. Serijų antraščių pateikimas (tapatus ISO 7275:1985) = Documentation. Presentation of title information of series (ISO 7275 :1985). Žr. **01.140.40 Leidyba**

ISO 15707:2001. Information and documentation. International Standard Musical Work Code (ISWC). – Geneva : International Organization for Standardization, 2001. – II, 10 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis muzikos kūrinio kodas (ISWC).

Standartas nurodo tarptautinį standartinį muzikos kūrinio kodą (ISWC), kuriuo identifikuojamas muzikos kūrinys, nepriklausomai nuo apraiškos. Tarptautiniu mastu skatinama naudoti standartinį muzikos kūrinio identifikavimo kodą, kad būtų galima atskirti muzikos kūrinius vieną nuo kito kompiuterinėse duomenų bazėse ir susijusiuose dokumentuose. Standartas taip pat skirtas kolektyvinio teisių administravimo organizacijoms, valdant teises į tokius kūrinius. Šis kodas apibrėžia muzikos kūrinius kaip nematerialius kūrinius. Jis nenaudojamas žymėti apraiškas ar objektus, susijusius su muzikos kūriniu. Tokioms

apraškomis ir objektams taikomos atskiros identifikavimo sistemos, kaip antai Tarptautinis standartinis įrašo kodas (ISRC), tarptautinis standartinis muzikos leidinio numeris (ISMN) ir tarptautinis standartinis audiovizualinio kūrinio numeris (ISAN). Šio standarto A priede pateiktos naudojimo gairės.

Standarte pateikiamos 3 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2001-11-15; 1 leidimas.

Šiuo metu peržiūrimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 7220:1996/Cor 1:2001. Information and documentation. Presentation of catalogues of standards. – Geneva : International Organization for Standardization, 1996. – II, 17 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Standartų katalogų pristatymas.

Standarto tikslas pateikti standartų ar standartizacijos leidinių, katalogų organizavimo ir pristatymo gaires, siekiant palengvinti jais naudotis. Jis netaikomas korteliniams katalogams ir kompiuterinių duomenų bazių katalogams, apsiribojama tik bendro pobūdžio katalogų organizavimo rekomendacijomis, kuriuose pateikiama bibliografinė ir kita informacija, susijusi su standartais ar standartizacijos leidiniais.

Standartas išleistas 1996-11-21; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2018 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 832:1994. Information and documentation. Bibliographic description and references. Rules for the abbreviation of bibliographic terms. – Geneva : International Organization for Standardization, 1994. – II, 5 p. – Antr. vertimas: Informacija ir dokumentavimas. Bibliografinis aprašas ir nuorodos. Bibliografijos terminų santrumpų taisyklės.

Šis tarptautinis standartas nurodo žodžių ir frazių santrumpų taisyklės, dažniausiai naudojamas bibliografiniuose aprašuose ir nuorodose, naudojant lotynų, kirilicos ir graikų abėcėlę. Standartas netaikomas pavadinimų ir antraštinių žodžių santrumpoms, jiems taikomos ISO 4 nuostatos.

Standarte pateikiamos 7 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 1994-11-24; 2 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2018 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 215:1986. Documentation. Presentation of contributions to periodicals and other serials. – Geneva : International Organization for Standardization, 1986. – II, 10 p. – Antr. vertimas: Dokumentavimas. Medžiagos pateikimas periodiniams ir kitiems serialiniams leidiniams.

Standarte nurodomos taisyklės, kaip rengti ir pateikti medžiagą į mokslo periodinius leidinius, įskaitant taikomuosius mokslus, technologijas ir į kitus panašius leidinius. Siekiama padėti autoriams pristatyti rankraščius, o redaktoriams ir leidėjams parengti gaires autoriams. Standarto tikslas yra pagerinti prieigą prie informacijos periodiniuose ir kituose serialiniuose leidiniuose ir palengvinti informacijos paiešką vartotojams ir dokumentavimo tarnyboms. Standartas netaikomas konferencijų pranešimams ir panašioms darbų rinkiniams.

Standarte pateikiamos 14 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 1986-11-13; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2019 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 5963:1985. Documentation. Methods for examining documents, determining their subjects, and selecting indexing terms. – Geneva : International Organization for Standardization, 1985. – II, 5 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų tyrimo metodai, dalyko nustatymas ir indeksavimo terminų parinkimas.

Standarte pateikiami dokumentų tyrimo metodai, dalyko nustatymo ir tinkamų indeksavimo terminų parinkimo procedūros. Aprašomi bendrieji dokumentų analizės metodai, kurie taikomi visose indeksavimo situacijose. Šie metodai ypač tinka indeksavimo sistemoms, kuriose dokumentų tematika išreikšta trumpa forma, o sąvokos rašomos kontroliuojama indeksavimo kalba. Šiame kontekste kontroliuojama indeksavimo kalba reiškia terminų pogrupį, pasirinktą iš natūralios kalbos ir reguliuojamą, pavyzdžiui, tezauru. Šie metodai taikomi sistemoms, kuriose sąvokos paieškos tikslais vaizduojamos ženklais, pasirinktais iš klasifikavimo schemos sąrašų. Standarte aprašytus metodus gali naudoti bet kuri agentūra, kurioje indeksuotojai (žmonės) nustato dokumentų dalykus ir išreiškia juos indeksavimo terminais. Jie netaikomi agentūroms, naudojančioms automatinius indeksavimo metodus, pagal kuriuos tekstuose esantys terminai suskirstyti į rinkinius ar klases pagal kriterijus, kuriuos gali nustatyti kompiuteris, pavyzdžiui, dažnį ir (arba) paplitimą tekste, nors šių sistemų tikslai vienodi. Standartas skirtas indeksuotojams, tyrinėjantiems dokumentus ir nustatantiems indeksavimo terminus. Jis skirtas skatinti standartizacijos praktiką: a) agentūroje ar agentūrų tinkle; b) tarp skirtingų indeksavimo agentūrų, ypač tų, kurios keičiasi bibliografiniais įrašais.

Standarte pateikiamos 14 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 1985-11-21; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 5123:1984. Documentation. Headers for microfiche of monographs and serials. – Geneva : International Organization for Standardization, 1984. – II, 6 p. – Antr. vertimas : Dokumentavimas. Monografijų ir serialinių leidinių mikrokortų antraštės.

Šis tarptautinis standartas nustato monografijų ir serialinių leidinių mikrokortų antraščių srityje pateikiamos informacijos taisykles, kurios platinamos bibliotekose ir informacijos centruose. Standartas taikomas tiek originalioms mikropublikacijoms, tiek monografijų ir serialinių leidinių mikrokortoms. Taisyklės taikomos ir užbaigtiems kūriniams, ir kūrinių dalims bei katalogams, nesvarbu, ar mikrokortos sukurtos naudojant kompiuterio išvesties mikrofilmavimą (COM), ar kitais metodais, pavyzdžiui, žingsnine kamera. Šis tarptautinis standartas neapima techninių mikrokortų charakteristikų. Mikrokortų technines charakteristikas galima rasti ISO 2707, ISO 2708 ir ISO 5126 standartuose.

Standarte pateikiamos 8 termino apibrėžtys.

Standartas išleistas 1984-08-01; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2018 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 5122:1979. Documentation. Abstract sheets in serial publications. – Geneva : International Organization for Standardization, 1979. – II, 5 p. – Antr. vertimas : Dokumentavimas. Serialinių leidinių referato lapai.

Šis tarptautinis standartas nustato referato lapo, pateikiamo periodiniame ar kitame serialiniame leidinyje, taisykles. Periodinio ar serialinio leidinio referato lape pateikiamas išsamus kiekvieno straipsnio

aprašymas su elementais, reikalingais dirbant su dokumentais. Lapas suskirstytas į blokus, kiekviename iš jų informacija apie vieną straipsnį išdėstyta taip, kad mažiausiai svarbios detalės yra bloko pradžioje ir pabaigoje, ir jos gali būti praleistos, jeigu atrodytų nereikalingos. Referato antraštėje yra papildomos informacijos, reikalingos norint gauti dokumento originalą. Referato lapas negali pakeisti puslapio su leidinio turiniu. Jeigu leidėjas prideda referatą prie kiekvieno straipsnio, rekomenduojama, kad pateikimas būtų toks pat kaip ir referato lapo bloke.

Standarte pateikiama 1 termino apibrėžtis.

Standartas išleistas 1979-06-01; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2019 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 214:1976. Documentation. Abstracts for publications and documentation. – Geneva : International Organization for Standardization, 1976. – II, 6 p. – Antr. vertimas : Dokumentavimas.

Standarte pateikiamos rekomendacijos, kaip rengti ir pateikti dokumentų referatus. Daugiausia dėmesio skiriama autorių parengtiems pirminių dokumentų referatams ir jų publikacijoms, nes tokie referatai gali būti naudingi dokumentų skaitytojams, kaip ir atkurti, mažai ar visai nekeičiant, antrinėse publikacijose. Rekomendacijos tinka ne tik autorių, bet ir kitų asmenų parengtoms publikacijoms.

Standartas išleistas 1976-03-01; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

01.140.30 Administravimo, komercijos ir pramonės dokumentai

LST EN ISO 3166-1:2020. Šalių ir regionų pavadinimų kodai. 1 dalis. Šalių pavadinimų kodai (tapatus ISO 3166-1:2020) = Codes for the representation of names of countries and their subdivisions. Part 1. Country code (ISO 3166-1:2020) : pakeičia LST EN ISO 3166 -1:2014. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. – II, 31 p.

Šioje standarto dalyje nurodomos pagrindinės šalių kodų diegimo ir priežiūros gairės. Standarte pateikti šalių pavadinimų kodų ir jų elementų sudarymo principai. Šie kodai skirti naudoti bet kurioje programoje, kuriai reikalingi koduojami dabartinių šalių pavadinimai.

Standarte pateikiamos 23 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2020-11-30; 4 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 3166-2:2020. Šalių ir regionų pavadinimų kodai. 2 dalis. Šalių regionų pavadinimų kodai (tapatus ISO 3166-2:2020) = Codes for the representation of names of countries and their subdivisions. Part 2. Country subdivision code (ISO 3166-2:2020) : pakeičia LST ISO 3166-2:2014. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. – II, 15 p.

Ši standarto dalis nustato šalių regionų pavadinimų kodų pateikimo principus ir priežiūros tvarką. Kodai skirti naudoti visose programose, kurioms reikalingi koduojami dabartinių šalių regionų pavadinimai. Prieduose pateikiami šalių regionų ir kodų elementų bibliografiniai šaltiniai, raidžių su diakritiniais ženklais keitimo pavyzdžiai ir ISO 639 standarto kalbų pavadinimų alpha-2 ir alpha-3 kodai, naudojami standartuose ISO 3166.

Standarte pateikiamos 32 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2020-10-30; 4 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 3166-3:2020. Šalių ir regionų pavadinimų kodai. 3 dalis. Anksčiau vartotų šalių pavadinimų kodai (tapatus ISO 3166-3:2020) = Codes for the representation of names of countries and their subdivisions. Part 3. Code for formerly used names of countries (ISO 3166-3:2020) : pakeičia LST ISO 3166-3:2014. - Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. - II, 8 p.

Ši standarto dalis nurodo anksčiau naudotų šalių pavadinimų kodų diegimo ir priežiūros gaires ir nustato dabartinius tų šalių pavadinimus, kurie buvo pašalinti 1974 m. iš ISO 3166 pirmojo leidimo.

Standarte pateikiamos 18 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2020-09-15; 3 leidimas.

Standartas anglų kalba.

01.140.40 Leidyba

ISO 8:2019. Information and documentation. Presentation and identification of periodicals : replace ISO 8:1977. - Geneva : International Organization for Standardization, 2019. - II, 25 p. - Informacija ir dokumentavimas. Periodinių leidinių pateikimas ir identifikavimas.

Standartas nustato svarbiausius elementus, reikalingus periodinių leidinių pateikimui ir identifikavimui. Pateikiami periodinių leidinių – spausdintinių, skaitmeninių ir suskaitmenintų – elementai: pavadinimas ir papildoma aprašomoji informacija, praktiniai metodai, susiję su pavadinimo identifikavimu ir prieiga prie turinio per tam tikrą laikotarpį. Be to, pateikiami ne tik elementai, paprastai nurodomi periodiniuose leidiniuose (pavyzdžiui, pavadinimas, ISSN, leidėjas, data), bet ir skaitmeninėse laikmėnose leidžiamų periodinių leidinių elementai, pavyzdžiui, URL ir leidėjo ar turinio pakeitimai. Pateikiama informacija apie nuolatinis ISSN identifikatorius, cituojant periodinius leidinius (ypač kai jie skelbiami internete arba yra suskaitmeninti, ir jų pavadinimai pasikeitę) ir nurodomos specialios rekomendacijos dėl periodinių leidinių retrospektyvaus skaitmeninimo ir identifikavimo. Vadovaujantis šiuo standartu laikraščiai nelaikomi periodiniais leidiniais, todėl neįtraukiama tik laikraščiams aktuali specializuota informacija. Jis netaikomas knygoms, taip pat knygų serijoms, ir turiniui, kuris nuolat atnaujinamas, pavyzdžiui, duomenų bazėms, internetiniams žinyams ir daugumai svetainių. Standartas skiriamas periodinių leidinių redaktoriams ir leidėjams, kad galėtų nustatyti ir pateikti pagrindinę informaciją apie periodinius leidinius tokia forma, kuri leistų vartotojams atrasti, cituoti ir prieiti prie jų per tam tikrą laikotarpį, kad ir kokių pakeitimų būtų atlikta. Ši informacija naudinga visoms periodinių leidinių tiekimo ir gavimo grandies suinteresuotoms šalims: leidėjams, turinio teikėjams, autoriams, bibliotekininkams ir tyrėjams.

Standarte pateikiamos 67 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2019-04-01; pakeičia ISO 8:1977; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 14416:2006. Informacija ir dokumentavimas. Archyvų ir bibliotekų naudojamų knygų, periodinių ir serialinių leidinių bei kitokių popierinių dokumentų įrišimo reikalavimai. Metodai ir medžiagos (tapatus ISO 14416:2003) = Information and documentation. Requirements for binding of books, periodicals, serials and other paper documents for archive and library use. Methods and materials (ISO 14416:2003). - Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2006. - II, 34 p.

Standartu siekiama populiarinti tinkamą įrašymo kokybę, padėti racionalizuoti įrašymo procesus (pavyzdžiui, naudojant automatizuotas sistemas) ir užtikrinti įrašymo medžiagų tiekimo tęstinumą. Jis taikomas knygų, periodinių leidinių ir archyvų dokumentų, kuriems taikomi specialūs ilgalaikiškumo ir patvarumo reikalavimai, įrašimui. Standartas netaikomas tomams, kliento vertinamiems kaip turintiems ypatingą meninę ar istorinę vertę, arba tomams, dėl fizinių ypatumų negalintiems būti įrašomiems laikantis šio tarptautinio standarto reikalavimų. Prieduose pateikiami galimi įrašymo procedūrų variantai; sprendimų kontrolinis sąrašas; pastabos apie knygų, įrašytų suklijuojant atskirus lapus, įrašymo kokybės bandymą; įrašų ir įrašymo būdų iliustracijos.

Standarte pateikiamos 46 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2006-03-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 999:2006. Informacija ir dokumentavimas. Rodyklių turinio, sudarymo ir pateikimo rekomendacijos (tapatus ISO 999:1996) = Information and documentation. Guidelines for the content, organization and presentation of indexes (ISO 999:1996). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2006. – II, 30 p.

Standarte pateikiamos rodyklių turinio, sudarymo ir pateikimo rekomendacijos. Standartas taikomas knygoms (įskaitant ir grožinę literatūrą), periodiniams leidiniams, ataskaitoms, patentiniams dokumentams ir kitiems rašytiniams bei spausdintiniams dokumentams ir nespausdintinei medžiagai, kaip antai elektroniniams dokumentams, filmams, garso įrašams, vaizdo įrašams, grafiniams dokumentams, žemėlapiams ir trimačiams objektams. Šis tarptautinis standartas labiau susijęs su pagrindiniais rodyklių sudarymo principais ir jų pritaikymu, nei su detaliomis rodyklių sudarymo procedūromis, kintančiomis priklausomai nuo medžiagos, kuria remiantis sudaroma rodyklė, ir nuo vartotojų, kuriems rodyklė skiriama. Todėl pateikti pavyzdžiai, įskaitant ir skyrybą, yra aiškinamieji, o ne norminiai. Šis tarptautinis standartas apima pradmenų ir popradmių, vartojamų rodyklės rubrikose, pasirinkimą, formą ir išdėstymą, kai temos, kurioms sudaroma rodyklė, jau nustatytos (žr. ISO 5963 apie dokumentų nagrinėjimą ir j rodyklę įtraukiamų temų parinkimą; žr. ISO 2788 apie vienkalbių tezaurų, kurie gali padėti renkantis rodyklės terminus, sudarymą). Nors šiame standarte nepateiktos kompiuterizuotų rodyklių sudarymo rekomendacijos, jis tinka visų rūšių rodyklėms rengti – ir rengiamoms rankiniu ar kompiuteriniu būdu, ir rengiamoms vieno sudarytojo ar sudarytojų grupės.

Standarte pateikiamos 4 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2006-03-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas lietuvių kalba.

LST ISO 4:2005. Informacija ir dokumentavimas. Antraštinių žodžių ir leidinių antraščių trumpinimo taisyklės (tapatus ISO 4:1997) = Information and documentation. Rules for the abbreviation of title words and titles of publications (ISO 4:1997). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. – II, 11 p.

Standarto taisyklės taikomos trumpinant serialinių leidinių, o jeigu tinka ir ne serialinių leidinių antraštes ir antraštinius žodžius. Jomis siekiama padėti autoriams, redaktoriams, bibliotekininkams ir visiems, susijusiems su informacijos kūrimu ir pateikimu, sudaryti nedviprasmiškus trumpinius cituojant leidinių antraštes, pavyzdžiui, išnašose, nuorodose, bibliografijose. Standarte pateikiamos žodžių trumpinimo taisyklės: metodai, diakritikos ženklai, dirbtiniai žodžiai; daugiskaita ir kitos linksniuojamos formos; gramatiniai priešdėliai, vediniai.

Standarte pateikiamos 22 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2005-04-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 2384:2003. Dokumentai. Vertimų pateikimas (tapatus ISO 2384:1977) = Documentation. Presentation of translations (ISO 2384:1977). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2003. – II, 8 p.

Standartas nustato vertimų taisykles, supaprastinančias jų naudojimą įvairioms vartotojų grupėms. Taikomas visų rūšių dokumentų vertimui, nesvarbu, ar vertimas visiškas, dalinis ar sutrumpintas. Aptariamos keturios vertimo rūšys. Standarte nenagrinėjamos vertimo pateikimo detalės, tokios kaip kompozicija, apimtis ir kiti reikalavimai, keliami popieriui, marginalijoms, spausdinimo būdui ar apipavidalinimui. Dėl šių reikalavimų vertėjai ir redaktoriai turėtų laikytis atitinkamų nacionalinių ir tarptautinių standartų.

Standartas priimtas 2003-05-01; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas lietuvių kalba.

LST ISO 7275:2002. Dokumentai. Serijų antraščių pateikimas (tapatus ISO 7275:1985) = Documentation. Presentation of title information of series (ISO 7275:1985). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2005. – II, 2 p.

Standarto tikslas – sudaryti galimybes leidėjams ir redaktoriams atpažinti leidinius, grupuojamus serijomis, ir taip palengvinti serijų įsigijimą ir aprašymą. Standarte aprašyti elementai, reikalingi serijoms ir jų dalims atpažinti, ir nustatomos šių elementų vietos bei išdėstymo taisyklės.

Standarte pateikiamos 3 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2002-03-04; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2019 m.

Standartas lietuvių kalba.

LST ISO 1086:2001. Informacija ir dokumentai. Antraštiniai knygų lapai (tapatus ISO 1086:1991) = Information and documentation. Title leaves of books (ISO 1086:1991). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2001. – II, 7 p.

Standartas nustato anraštinių knygų lapų įforminimo taisykles. Jis nustato informacijos, kuri turi būti spausdinama anraštiniuose knygų lapuose, pateikimo bei išdėstymo tvarką. Standarto tikslas – padėti redaktoriams ir leidėjams pateikti anraštinius lapus, vartoti vienareikšmius terminus ir palengvinti vartotojų, kaip antai knygų pardavėjų, bibliotekininkų, dokumentų rengėjų, autorių, indeksavimo ir katalogavimo specialistų, duomenų bazių rengėjų ir kitų darbą. Knygos gali būti monografijos, rinkiniai, vadovėliai, vaizduojamojo meno leidiniai, atlasai, disertacijos, konferencijų pranešimai, technikos ataskaitos ir kt. Jos gali būti išleistos atskirai arba kaip daugiatomio leidinio ar serijos dalys. Šis tarptautinis standartas taikomas horizontalaus rinkinio knygoms (kurių tekstas skaitomas iš kairės į dešinę).

Standarte pateikiamos 24 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2001-02-01; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2018 m.

Standartas lietuvių kalba.

LST ISO 6357:2000. Dokumentai. Knygų ir kitų leidinių nugarėlių antraštės (tapatus ISO 6357:1985) = Documentation. Spine titles on books and other publications (ISO 6357:1985). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2000. – II, 3 p.

Standartas nustato bendrąsias antraščių išdėstymo knygų nugarėlėse taisykles ir kitus (vietos ir krypties) reikalavimus, taikytinus knygoms, serialiniams leidiniams, ataskaitoms ir kitiems dokumentams (dėžutėse, kasetėse ir pan.), numatytiems laikyti lentynose. Šios taisyklės taikomos tik tekstams lotynų, graikų ar kirilicos rašmenimis. Apibrėžiamos taip pat nugarėlių ploto, skirto bibliotekiniam atpažinimui, paskirstymo ir knygų nugarėlių pakraščių antraščių pateikimo taisyklės.

Standarte pateikiamos 3 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2000-11-03; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2021 m.

Standartas lietuvių kalba.

LST ISO 18:2000. Dokumentai. Periodinio leidinio turinys (tapatus ISO 18:1981) = Documentation. Contents list of periodicals (ISO 18:1981). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2000. – II, 2 p.

Standartas nustato periodinio leidinio turinio įforminimą. Pateikiamos pagrindinės taisyklės, turinio apibrėžimas ir išdėstymas bei elementai.

Standartas priimtas 2000-04-01; 1 leidimas.

Standartas lietuvių kalba.

ISO 9706:1994. Information and documentation. Paper for documents. Requirements for permanence. **Žr. 85.60. Popierius ir kartonas**

ISO 7144:1986. Documentation. Presentation of theses and similar documents. – Geneva : International Organization for Standardization, 1986. – II, 10 p. – Antr. vertimas : Dokumentavimas. Disertacijų ir panašių dokumentų pateikimas.

Šiame tarptautiniame standarte pateikiamos visų disciplinų disertacijų ir panašių dokumentų pristatymo taisyklės. Tai taikoma disertacijoms, kurios pateikiamos knygos forma; kaip knygų dalys; kaip periodiniai straipsniai; kaip mašinraščiai; kaip atskirų leidinių rinkinys. Taisyklės taikomos disertacijoms, atkurtoms šiomis formomis: sudaryta ir atspausdinta; identišką formą arba sumažinta (pavyzdžiui, nuo A4 iki A5); mikroformose.

Šis standartas priimtas 1986-11-27; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2019 m.

Standartas anglų kalba.

35.040.10 Ženklių rinkinių kodavimas

ISO 6630:1986. Documentation. Bibliographic control characters. – Geneva : International Organization for Standardization, 1986. – II, 6 p. – Antr. vertimas : Dokumentavimas. Bibliografinėje apskaitoje vartojami ženklai.

Standarte nurodytas 15 bibliografinės apskaitos ženklų rinkinys, skirtas katalogavimo taisyklėse, registravimo ir indeksavimo taisyklėse šalims ir kalbų grupėms. Bibliografinės apskaitos ženklų rinkinys yra pagrindinio apskaitos ženklų rinkinio, apibrėžto ISO 646 standarto (ISO ESC 2/1 4/0), plėtinys. Standartą sudaro kodų lentelė ir legenda, identifikuojanti kiekvieną bibliografinės apskaitos ženklą

ir nurodanti kodo poziciją. Jame pateikiamos aiškinamosios pastabos, kuriose išsamiai aprašomos konkrečių apskaitos ženklų funkcijos. Šis bibliografinės apskaitos ženklų rinkinys skirtas keistis bibliografinė informacija.

Standartas priimtas 1986-09-04; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

35.040.50 Automatinio identifikavimo ir duomenų fiksavimo būdai

ISO 28560-1:2014. Information and documentation. RFID in libraries. Part 1. Data elements and general guidelines for implementation : replace ISO 28560-1:2011. – Geneva : International Organization for Standardization, 2014. – II, 28 p. – Informacija ir dokumentai. RFID bibliotekose. 1 dalis. Duomenų elementai ir įgyvendinimo gairės.

Standartas nurodo fondo vienetų atpažinimo radijo dažniu (RFID) žymenų naudojimo modelį, atitinkantį visų tipų bibliotekų poreikius, įskaitant akademines, viešąsias, specialiąsias ir mokyklų bibliotekas. Šis standartas numato sistemą, užtikrinančią bibliotekų, kurios keičiasi dokumentais su RFID žymenomis, sąveiką ir galimybę atnaujinti įrangą ir laisvai įsigyti fondo vienetus iš skirtingų tiekėjų. Vadovaujantis šiuo standartu, siekiama įgyvendinti bibliotekos fondo vienetų cirkuliavimą ir komplektavimą, tarpbibliotekinio abonemento procesus; leidėjų, spaustuvininkų ir kitų bibliotekos fondo vienetų tiekėjų reikalavimus; fondų vienetų inventorizaciją ir inventoriaus tikrinimą.

Standarte pateikiamos 8 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2014-08-15; 2 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 28560-2:2018. Information and documentation. RFID in libraries. Part 2. Encoding of RFID data elements based on rules from ISO / IEC 15962 : replace ISO 28560-2:2014. – Geneva : International Organization for Standardization, 2018. – II, 44 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentai. RFID bibliotekose. 2 dalis. RFID duomenų elementų kodavimas pagal ISO/IEC 15962 taisyklės.

Standarte nurodoma informacija apie dokumentų kodavimą bibliotekose naudojant atpažinimą radijo dažniu (RFID). Pateikiamas duomenų modelis ir kodavimo taisyklės, panaudojant RFID žymenis, skirtas visų tipų bibliotekoms (įskaitant nacionalines, akademines, viešąsias, įmonių, specialiąsias ir mokyklų bibliotekas). Duomenų elementų pogrupio, paimto iš viso duomenų žymenų elementų rinkinio, apibrėžto ISO 28560-1, kodavimo taisyklės pagrįstos ISO / IEC 15962, pagal kurį duomenų elementams identifikuoti naudojama objekto identifikatoriaus struktūra. Standarte apibrėžiamos specifikacijos, reikalingos duomenų elementams, apibrėžtiems ISO 28560-1, kodavimui pagal ISO/IEC 15962. Šie duomenų elementų pogrupiai gali būti skirtingi tos pačios bibliotekos fondo vienetams koduoti. Kodavimo taisyklės taip pat leidžia bet kokia tvarka tvarkyti papildomus RFID žymenų duomenis. Šios taisyklės suteikia lankstų kintamo ilgio ir kintamo formato duomenų kodavimą. Standarte pateikiama esminė standartais pagrįsta informacija apie RFID bibliotekose. Papildoma informacija apie dokumentų identifikavimą panaudojant RFID pateikta A priede.

Standarte pateiktos 14 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2018-10-12; 3 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 28560-3:2014. Information and documentation. RFID in libraries. Part 3. Fixed length encoding: replace ISO 28560-3:2011. – Geneva : International Organization for Standardization, 2014. – II, 24 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Fiksuoto ilgio kodavimas.

Pateikiamas duomenų modelis ir kodavimo taisyklės panaudojant RFID žymenis skirtas visų tipų bibliotekoms (įskaitant nacionalines, akademines, viešąsias, įmonių, specialiąsias ir mokyklų bibliotekas). Šioje standarto dalyje apibrėžiamos kodavimo taisyklės: duomenų elementų pogrupiui, paimtam iš bendro duomenų elementų rinkinio, nurodyto ISO 28560-1, į pagrindinį bloką; kiti duomenų elementai, esantys RFID žymenų plėtiniuose. Papildoma informacija apie įgyvendinimą pateikta A priede.

Standarte pateikiama 14 terminų apibrėžčių.

Standartas priimtas 2014-08-14; 2 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba

ISO/TS 28560-4:2014. Information and documentation. RFID in libraries. Part 4. Encoding of data elements based on rules from ISO/IEC 15962 in an RFID tag with partitioned memory. – Geneva : International Organization for Standardization, 2014. – II, 56 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentai. RFID bibliotekose. 4 dalis. Duomenų elementų kodavimas pagal ISO/IEC 15962 taisyklės RFID žymoje su skaidyta atmintimi.

Šioje standarto dalyje pateikiamos ISO 28560-1 duomenų elementų, koduojamų radijo dažnio identifikavimo (RFID) žymenyse, kurių atminties struktūra yra padalinta į keturis atminties bankus, taisyklės. Tai visų pirma taikoma ISO/IEC 18000-63 (anksčiau žinomas kaip ISO/IEC 18000-6 C tipo), veikiančis UHF dažniu, bet nebūtinai apsiriboja šia technologija. Duomenų elementų pogrupio kodavimo taisyklės, paimtos iš bendro duomenų elementų rinkinio, apibrėžto ISO 28560-1, yra pagrįstos ISO/IEC 15962, kuriame duomenų elementams identifikuoti naudojama objekto identifikatoriaus struktūra. Šioje standarto dalyje apibrėžiamos taisyklės, kaip koduoti unikalų elemento identifikatorių konkrečiame atminties banke, žinomą kaip MB 01, atsižvelgiant į įvairius konfidencialumo reikalavimus. Jame taip pat apibrėžiamos taisyklės, kaip koduoti kitus svarbius duomenis atskirame atminties banke, vadinamame MB 11. Kiekvienas iš šių atminties bankų adresuojamas naudojant skirtingą RFID technologijos instrukcijų rinkinį. Kaip ir kitos ISO 28560 dalys, ši ISO 28560 dalis tinka visų tipų bibliotekų poreikiams (įskaitant akademines, viešąsias, įmonių, specialiąsias ir mokyklų bibliotekas).

Standarte pateikiama 17 terminų apibrėžčių.

Standartas priimtas 2014-12-15; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

35.240.30 IT informavimo, dokumentavimo veikloje ir leidyboje

LST ISO 15836-1:2018. Informacija ir dokumentavimas. Dublin Core metaduomenų elementų rinkinys. 1 dalis. Pagrindiniai elementai (tapatus ISO 15836-1:2017) = Information and documentation. The Dublin Core metadata element set. Part 1 : Core elements (ISO 15836-1:2017) : pakeičia LST ISO 15836:2009 / AC1:2010 ; LST ISO 15836:2009. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2018. – II, 7 p.

Standartas nustato 15 pagrindinių metaduomenų elementų, skirtų įvairialypių išteklių aprašui sunorminti. Standarto priede pateikiama išsamesnė informacija apie Dublin Core metaduomenų elementų rinkinį (Dublin Core Metadata Element Set) ir Dublin Core metaduomenų iniciatyvos (DCMI) veiklą.

Standarte pateikiamos 21 termino apibrėžtys.

Standartas išleistas 2018-04-30; 3 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 15836-2:2020. Informacija ir dokumentavimas. Dublin Core metaduomenų elementų rinkinys. 2 dalis. DCMI savybės ir klasės (tapatus ISO 15836-2:2019) = Information and documentation. The Dublin Core metadata element set. Part 2. DCMI Properties and classes (ISO 15836-2:2019) : pakeičia LST ISO 15836:2009 /AC1:2010 ; LST ISO 15836:2009. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. – II, 26 p.

Standarte pateikiamas žodynas, skirtas apibūdinti kelių domenų išteklius, žinomus kaip „Dublin Core metaduomenų terminai“ (toliau – DCMI metaduomenų terminai). Standartas apima visas savybes ir klases pagrindinėje DCMI metaduomenų vardų srityje, kurios buvo skelbtos ir 2012 m. DCMI rekomendacijoje „DCMI metaduomenų terminai“ bei šio standarto A priede. B priede paaiškinama, kaip šias savybes ir klases galima identifikuoti, naudojant URI, kad būtų galima naudoti susietus duomenis. 15 pagrindinių Dublino Core metaduomenų elementų rinkinio terminų yra apibrėžti vardų srityje ir dokumentuoti DCMI rekomendacijoje „DCMI metaduomenų terminai“ ir standarte ISO 15836-1. Standarte nepateikiamos konkrečios įgyvendinimo rekomendacijos. Savybės ir klasės paprastai naudojamos taikant programos profilį, kuris riboja arba nurodo jų naudojimą pagal vietos ar bendruomenės poreikius ir politiką.

Standarte pateikiamos 89 terminų apibrėžtys.

Šis standartas išleistas 2020-01-31; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 15511:2019. Information and documentation. International standard identifier for libraries and related organizations (ISIL) : replace ISO 15511:2011. – Geneva : International Organization for Standardization, 2019. – II, 7 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinis standartinis bibliotekų ir susijusių įstaigų kodas (ISIL).

Standartas pateikia tarptautinį bibliotekų ir susijusių įstaigų kodą (ISIL), kuriuo identifikuojamos bibliotekos, muziejai ir archyvai ir susijusios organizacijos. ISIL nustato išteklių (pavyzdžiui, bibliotekos dokumentų ar archyvo kolekcijos) kūrėją ar savininką. Kodas skirtas naudoti ne tik bibliotekoms ir susijusioms organizacijoms, bet ir verslo organizacijoms (pavyzdžiui, tiekėjams, leidykloms ir valstybės institucijoms). ISIL suteikiamas organizacijai arba vienai iš jai pavaldžių padalinių visam laikui. Tais atvejais, kai organizacijoje įvyko reikšmingi administraciniai pokyčiai (pavyzdžiui, susijungimas su kita organizacija), pakeistas pavadinimas, priskiriamas naujas ISIL. Kadangi šis standartas leidžia naudoti jau esamus ISIL kodus, todėl konkreči organizacija gali turėti daugiau nei vieną ISIL kodą. ISIL gali būti priskirtas bet kuriam bibliotekos ar susijusios organizacijos administraciniam vienetui ar pavaldžiam padalinii, veikiančiam savarankiškai. ISIL nenaudojama klasifikuojant ar organizuojant bibliotekų ir susijusių įstaigų paslaugas ar valdas.

Standarte pateikiamos 8 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2019-06-04; 4 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 28560-2:2018. Information and documentation. RFID in libraries. Part 2. Encoding of RFID data elements based on rules from ISO/IEC 5962 : replace ISO 28560-2:2014. Žr. **35.040.50 Automatinio identifikavimo ir duomenų fiksavimo būdai**

LST ISO 28500:2018. Informacija ir dokumentavimas. WARC failo formatas (tapatus ISO 28500:2017) = Information and documentation. WARC file format (ISO 28500:2017) : pakeičia LST ISO 28500:2014. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2018. – 26 p.

Standarte apibūdinamas WARC failo formatas, sujungiantis įvairius skaitmeninius išteklius ir susijusią informaciją viename archyvine faile. Be pirminio turinio, tokiame faile kaupiamas ir susijęs antrinis turinys: metaduomenys, dubliavimo sekimo įvykiai, duomenų pasikeitimo atvejai. Standarto

prieduose pateikiami WARC failo įrašų ir jų sudarymo atvejų pavyzdžiai, WARC failo dydžio ir pavadinimų bei WARC failų glaudinimo rekomendacijos.

Standarte pateikiamos 6 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2018-04-30; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 18626:2017. Information and documentation. Interlibrary Loan Transactions: replaced ISO 18626:2014. – Geneva : International Organization for Standardization, 2017. – II, 34 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Tarpbibliotekinis abonementas.

Standarte apibrėžiamos transakcijos, skirtos užklausoms apdoroti ir keistis pranešimais tarp bibliotekų ar bibliotekų ir kitų institucijų. Standartas papildo ir įgyvendina ISO tarpbibliotekinio abonemento protokolą, kurį sudaro ISO 10160, ISO 10161-1 ir ISO 10161-2 dalys. Šis dokumentas tinka šiuolaikinei interneto technologinei aplinkai, paremtai XML ir interneto paslaugomis. Tai yra pirma bendresnės strateginės iniciatyvos, skirtos standartizuoti išteklių naudojimą ISO/TC46/SC4, dalis. Siekiant šio tikslo buvo suderinti elementų pavadinimai, transportavimo ir XML schemas su panašiomis funkcijomis ANSI/NISO Z39.83 NISO apyvartos mainų protokole.

Standarte pateikiamos 6 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2017-12-11; 2 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 20614:2017. Information and documentation. Data exchange protocol for interoperability and preservation. – Geneva : International Organization for Standardization, 2018. – II, 41 p. – Antr. vertimas: Informacija ir dokumentavimas. Funkciniam suderinamumui ir išsaugojimui skirtas duomenų mainų protokolas.

Funkciniam suderinamumui ir išsaugojimui skirtas duomenų mainų protokolas apibrėžia skirtingų duomenų mainus (įskaitant duomenis ir su jais susijusius metaduomenis) tarp archyvo ir jo sudarytojų bei vartotojų. Atsižvelgiama į archyvų mainus (įskaitant archyvus, integruotus į organizacijas, viešuosius archyvus, saugojimo paslaugų teikėjus). Šiame dokumente apibrėžiamos penkios operacijos (perdavimas, pristatymas, šalinimas, keitimasis ir grąžinimas), kuriomis partneriai gali naudotis norėdami keisti duomenų objektais. Standartas nurodo pranešimų, kuriais keičiamasi atliekant šias operacijas, sintaksę ir semantiką. Neįtraukiamas partnerių vidinis informacinių sistemų organizavimas. Informaciją, gautą pagal keitimosi duomenimis modelį, galima tvarkyti įvairiais programinės įrangos komponentais. Tačiau šios programos nėra šio standarto objektas.

Standarte pateiktos 20 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2017-11-10; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 21127:2017. Informacija ir dokumentavimas. Kultūros paveldo informacijos mainų ontologija (tapatus ISO 21127:2014) = Information and documentation. A reference ontology for the interchange of cultural heritage informatikon (ISO 21127:2014): pakeičia ISO 21127:2009. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2017. – II, 104 p.

Standartu siekiama sukurti conceptualų pagrindą kultūros paveldą saugančių organizacijų (muziejų, bibliotekų, archyvų) bendradarbiavimui, suderinant iš pirmo žvilgsnio nesuderinamus informacijos šaltinius, ir nustatyti informacijos mainų tarp skirtingų kultūros paveldo institucijų gaires. Šis standartas yra srities ontologija, skirta kultūros paveldo informacijai. Jis nėra numatytas taikyti kaip norminė

specifikacija, nurodanti, ką kultūros paveldo institucijos turi dokumentuoti; jo tikslas – sudaryti sąlygas informacijos mainams ir integracijai tarp įvairiarūšių kultūros paveldo informacijos šaltinių. Ontologija išreiškiama grupe tarpusavyje susijusių sąvokų su apibrėžtimis. Apibūdinama 80 ontologijos klasių ir 130 savybių. Praktinio taikymo sritis yra pamatinių standartų rinkinys, skirtas muziejų rinkiniams dokumentuoti. Standartas gali būti naudojamas kaip šių rinkinyje esamų pamatinių standartų tobulinimo pagrindas ir vadovas. Prieduose apibūdinama klasių ir savybių hierarchija.

Standarte pateiktos 24 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2017-04-28; 2 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 10160:2016. Informacija ir dokumentavimas. Atvirųjų sistemų sujungimas. Tarpbibliotekinio skolinimo taikomųjų programų lygmens paslaugų apibrėžtis (tapatus ISO 10160:2015) = Information and documentation. Open systems interconnections. Interlibrary loan application service definition (ISO 10160:2015) : pakeičia LST ISO 10160+A1:2002. – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2016. – II, 75 p.

Standartas apibrėžia tarpbibliotekinio abonemento teikimo rekomendacijas, taikytinas atviro sisteminio tarpusavio ryšio aplinkoje, kaip nustatyta ISO 7498 standarte. Standartas neapima paslaugų individualių įgyvendinimo atvejų ir neriboja kompiuterių sistemų elementų bei naudotojo sąsajų įgyvendinimo. Standarto prieduose yra sekos diagramos (ilustruojančios, kaip skolinimo veiksmų sekos susijusios laiko atžvilgiu) ir apibūdinamas tarpbibliotekinio skolinimo paslaugų ryšio bei dokumentų pristatymo santykis (užsakytų dokumentų pristatymas nepatenka į tarpbibliotekinio skolinimo paslaugų sritį ir priklauso nuo atitinkamos pristatymo tarnybos).

Standarte pateikiamos 39 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2016-05-10; 3 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO/TS 28560-4:2014. Information and documentation. RFID in libraries. Part 4. Encoding of data elements based on rules from ISO/IEC 15962 in an RFID tag with partitioned memory. Žr. **35.040.50 Automatinio identifikavimo ir duomenų fiksavimo būdai**

ISO 10161-1:2014. Information and Documentation. Open Systems Interconnection. Interlibrary Loan Application Protocol Specification. Part 1. Protocol Specification : replace ISO 10161-1:1997 ; ISO 10161-1:1997/Amd 2:2002 ; ISO 10161 1:1997/Amd 1:2002. – Geneva : International Organization for Standardization, 2014. – II, 125 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Informacija ir dokumentai. Atvirųjų sistemų sujungimas. Tarpbibliotekinio abonemento paraiškos protokolo specifikacija. 1 dalis. Protokolo specifikacija.

Standartas apibrėžia tarpbibliotekinio abonemento (ILL) taikomųjų paslaugų elemento (ASE) protokolą. Jame nurodoma, kaip turi veikti sistema, kad būtų galima teikti tarpbibliotekinę paslaugą. Protokole pateikiamas oficialus kiekvieno iš dviejų ar daugiau subjektų, dalyvaujančių ILL sandoryje, taisyklių aprašymas. Jame nurodomi veiksmai, reikalingi gavus vartotojo pateiktos užklauskos pradžią; veiksmai, būtini gavus programos protokolo duomenų vienetus (APDU); ir veiksmai, kurių reikia imtis vietos sistemoje. Ši ISO 10161 dalis skirta naudoti bibliotekoms, informacijos tarnyboms, tokioms kaip katalogų centrai ir bet kuri kita sistema, apdorojanti bibliografinę informaciją. Kompiuterių sistemos gali dalyvauti tarpbibliotekinio abonemento transakcijose kaip užklauskų pateikėjas (t. y. ILL užklauskų rengėjas), atsakovas (respondentas, t. y. bibliografinės medžiagos ar informacijos teikėjas) ir (arba)

tarpininkas (t. y. agentas, veikiantis užklausų pateikėjo vardu ir surandantis atsakovus). Palaikomos įvairios komunikacijos topologijos, nuo paprastos dvipusės sąveikos iki daugialypės sąveikos.

Standarte pateikiamos 209 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2014-11-04; 3 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 10161-2:2014. Information and documentation. Open Systems Interconnection. Interlibrary Loan Application Protocol Specification. Part 2. Protocol implementation conformance statement (PICS) proforma : replace ISO 10161-2:1997. – Geneva : International Organization for Standardization, 2014. – II, 34 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Atvirų sistemų sujungimas. Tarpbibliotekinio abonemento paraiškos protokolo specifikacija. 2 dalis. Protokolo įgyvendinimo atitikties pareiškimo tipinė forma. (PICS)

Standartas apibrėžia tarpbibliotekinio abonemento protokolo įgyvendinimo atitikties pareiškimo tipinę formą (PICS), kaip nurodyta ISO 10161-1, laikantis reikalavimų ir vadovaujantis atitinkamomis PICS gairėmis, pateiktomis ISO/IEC 9646-2. Standartą sudaro dvi dalys: tarpbibliotekinio abonemento taikymo protokolo specifikacija ir protokolo įgyvendinimo atitikties (PICS) pareiškimo tipinė forma. PICS sukurta kaip OSI (atvirų sistemų sujungimo standartinis modelis) standartą papildantis standartas. Dokumentas sukurtas anketos forma, ją pildo produkto tiekėjas, pretenduojantis įgyvendinti protokolą. Užpildytas klausimynas tampa produkto įgyvendinimo atitikties ataskaita. Ataskaita nurodo, kurios funkcijos ir parinktys buvo įdiegtos ir kokie apribojimai gali trukdyti bendrauti. Tai leidžia produktui pirkėjui įvertinti jo standarto atitiktį ir nustatyti, ar produktas atitinka kliento reikalavimus.

Standarte pateikiamos 2 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2014-10-15; 2 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 28560-1:2014. Information and documentation. RFID in libraries. Part 1. Data elements and general guidelines for implementation : replace ISO 28560-1:2011. Žr. **35.040.50 Automatinio identifikavimo ir duomenų fiksavimo būdai**

ISO 28560-3:2014. Information and documentation. RFID in libraries. Part 3. Fixed length encoding: replace ISO 28560-3:2011. Žr. **35.040.50 Automatinio identifikavimo ir duomenų fiksavimo būdai**

ISO 25577:2013. Information and documentation. MarcXchange : replace ISO 25577:2008. – Geneva : International Organization for Standardization, 2013. – II, 18 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. MarcXchange.

Standartas nurodo bendruosius bibliografinių įrašų XML formatu ir kitų tipų metaduomenų mainų reikalavimus. ISO 25577:2013 apibūdina struktūrą, pirmiausia skirtą duomenų apdorojimo sistemų ryšiui, tačiau jis gali būti naudojamas ir apdorojant duomenis sistemoje. MarcXchange gali būti naudojamas teikiant išsamųjį MARC įrašą arba MARC įrašų rinkinį XML formatu; pirminiam ištekliui įrašui XML sintaksėje; kaip METS (Metaduomenų kodavimo ir perdavimo standartą) praplečianti schema; keičiantis MARC įrašais XML formatu; perduodant MARC įrašus, naudojantis tam tikromis saityno tarpybomis, pavyzdžiui, SRU (paieška naudojant URL); perduodant duomenis leidėjams; kaip laikinas formatus įvairiai transformuojant arba veikiant duomenis, pavyzdžiui, konvertuojant, skelbiant, redaguojant, tvirtinant; metaduomenims XML formatu, kurie gali būti susieti su elektroniniais ištekliais. MARC įrašų turinio patvirtinimas atliekamas ne pagal schemą, o naudojant specialią programinę įrangą, pritaikytą konkrečiam naudojimui (pavyzdžiui, tam tikrą MARC formatą).

Standarte pateikiamos 13 terminų apibrėžčių.

Standartas priimtas 2013-12-15; 2 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2019 m.

Standartas anglų kalba.

LST CEN/TS 16371:2012. Gairės, skirtos EN 15744 ir EN 15907 įdiegėjams (tapatus CEN/TS 16371:2012) = Guidelines for implementors of en 15744 and en 15907 (CEN/TS 16371:2012).
Žr. 37.060.99 Kiti kinematografijos standartai

LST EN 15907:2010. Filmų identifikavimas. Metaduomenų funkcinio suderinamumo pagerinimas. Elementų rinkiniai ir sandaros (tapatus EN 15907:2010) = Film identification. Enhancing interoperability of metadata. Element sets and structures (EN 15907:2010) - Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2010. - II, 36 p.

Šis Europos standartas nurodo kinematografijos kūrinių aprašymo metaduomenų rinkinį ir terminus, kuriuos turi naudoti šalys, norinčios keistis aprašomaisiais metaduomenimis. Jame apibrėžiami kai kurie pagrindiniai subjektai ir ryšiai, naudingi apibrėžiant duomenų modelius, struktūrizuojant hierarchiškai ir nuosekliai išdėstytus serialinius kinematografijos kūrinių vaizdus, įskaitant jų variantus, apraiškas ir elementus. Konkretūs elementų ir atributų reikšmių žodynai yra reikalingi tik tam tikrais atvejais ir tik tuo atveju, jei standartizavimo įstaiga aktyviai prižiūri šiuos žodynus.

Standarte pateikiamos 6 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2010-10-22; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 8459:2009. Information and documentation. Bibliographic data element directory for use in data exchange and enquiry : replace ISO 8459-5:2002; ISO 8459-4:1998; ISO 8459-1:1988; ISO 8459-2:1992; ISO 8459-3:1994. - Geneva : International Organization for Standardization, 2009. - II, 141 p. - Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Bibliografinių duomenų elementų katalogas, skirtas keistis duomenimis ir paklausimais.

Standarte katalogo forma aprašomi duomenų elementai, naudojami komplektavimui, išteklių aprašymui ir katalogavimui, skolinimui arba dokumentų kopijavimui. Apima duomenų elementus, kuriais keičiasi ar gali keistis bibliografinės sistemos. Duomenų elementai, kuriais nesikeičiama ir kuriais greičiausiai nebus keičiamasi, yra ignoruojami, nes jų nereikia standartizuoti. Elementai, tvarkomi pagal transportavimo protokolus, neįtraukiami, įtraukiami tik elementai, susiję su taikymo lygmens protokolais. Konsolidavimo etape duomenų elementai klasifikuojami ir pateikiami dviem sekomis: viena - pagal klases ir poklasius, kita - abėcėlės tvarka. Abėcėlės seka apima konsolidavimo etape nustatytus pavyzdžius ir sinonimus, taip pat tuos, kurie randami susijusiuose mainų protokoluose ir schemose. Atsirandant naujiems sąveikos būdams, kai kurie nauji duomenų elementai gali būti plėtojami, tačiau didžiausias pokytis paprastai susijęs su bazinių duomenų elementų grupavimu. Siekiant pritaikyti besikeičiantį duomenų elementų grupavimą, nustatomos bendros procesų sąvokos.

Standarte pateikiamos 49 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2009-05-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 20775:2009. Information and documentation. Schema for holdings information. - Geneva : International Organization for Standardization, 2009. - II, 46 p. - Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Fondų informacijos struktūra.

Standarte pateikti reikalavimai informacijai apie fondus, sukauptus saugyklose, bibliotekose ir su jomis susijusiose institucijose. Ši informacijos struktūra gali būti taikoma ir kitiems kultūros įstaigų fondams, pavyzdžiui, muziejams. Šioje struktūroje pateikiama informacija apie fondo dydį, prieinamumą ir prieinamumo politiką bei sąlygas ir prieigos teises. Standartas taikomas visų tipų ir formatų fiziniams ir elektroniniams ištekliams, pavyzdžiui, spausdintiniams, vaizdiniais ir audiovizualiniams dokumentams, elektroninėms laikmenoms ir vieną kartą paskelbtiems ar išleistiems ištekliams, pavyzdžiui, monografijoms ar serialiniams leidiniams. Ši struktūra skirta pateikti atsakymus į užklausas. Atsižvelgiant į prieinamumą (pagrindinis dėmesys) ir naudojimą, buvo nustatytos ir taikomos dviejų pagrindinių tipų užklausa. Pagrindinis fondo informacijos struktūros tikslas yra atsakyti į klausimą, kas turi vieną ar daugiau šio išteklio ar šios grupės išteklių kopijų, ar jis prieinamas dabar ir kokiomis sąlygomis. Informacija gali būti panaudojama pateikiant duomenis apie fondus federalinei metaduomenų saugyklai, pavyzdžiui, centralizuotam jungtiniam katalogui, metaduomenų bazei, pavyzdžiui, „Google“, arba centralizuotai dokumentų saugyklai, tačiau tai nėra pagrindinis šio standarto tikslas. Svarbiausias dėmesys skiriamas interaktyviam keitimuisi stabilia ir dinamiška informacija.

Standartas priimtas 2009-03-09; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 2709:2008. Information and documentation. Format for information exchange: replace ISO 2709:1996. – Geneva : International Organization for Standardization, 2008. – II, 7 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Keitimosi informacija formatas.

Standarte nustatyti reikalavimai apibendrintam keitimosi formatui, kuriame bus saugomi įrašai, apibūdinantys visas dokumentų formas, tinkamas bibliografiniam įrašui, bei kitų tipų įrašus. Jame neapibrėžiamas atskirų įrašų ilgis ar turinys, o žymėms, rodikliams ar identifikatoriams nesuteikiama jokios reikšmės, šios specifikacijos yra įdiegimo formato funkcijos. Šis tarptautinis standartas apibūdina bendrą struktūrą, specialiai sukurtą keistis duomenimis tarp duomenų apdorojimo sistemų, o ne naudoti kaip apdorojimo formatą sistemos viduje.

Standarte pateikiamos 19 terminų apibrėžčių.

Standartas priimtas 2008-06-30; 4 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2016 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 17933:2000. GEDI. (Generic Electronic Document Interchange). – Geneva : International Organization for Standardization, 2001. – II, 41 p. – Antr. vertimas : Bendrieji elektroninių dokumentų mainai.

Standartas nurodo keitimosi elektroninėmis dokumentų kopijomis formatą tarp kompiuterinių sistemų. Nurodomas GEDI antraštės apibrėžimas, kuriame pateikiama informacija apie užklauskos teikėją, tiekėją, dokumento formatą ir susijusią bibliografinę informaciją. Standartas taikomas kompiuterinėms sistemoms, palaikančioms tarpbibliotekinį abonementą ir dokumentų perdavimo programas.

Standarte pateikiamos 9 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2000-05-11; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2016 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 23950:1998. Information and documentation. Information retrieval (Z39.50). Application service definition and protocol specification. – Geneva : International Organization for Standardization, 1998. – II,

154 p. Informacija ir dokumentavimas. Informacijos paieška (Z39.50). Taikomosios paslaugos apibrėžimas ir protokolo specifikacija.

Standarte pateikiamas informacijos paieškos taikomosios programos paslaugos apibrėžimas (3 skyrius) ir protokolas (4 skyrius). Paslaugos apibrėžimas apibūdina programos galimybes; paslaugas savo ruožtu palaiko Z39.50 protokolas. Aprašymas neapibūdina ir neapriboja diegimo kompiuterinėje sistemoje. Protokolo specifikacija apima protokolo valdymo informacijos apibrėžimą, keitimosi informacija taisyklės ir atitikties reikalavimus, kuriuos turi atitikti protokolo įgyvendinimas. Šis standartas skirtas sistemoms, palaikančioms informacijos paieškos paslaugas, tokioms organizacijoms kaip informacijos tarnybos, universitetai, bibliotekos ir katalogavimo centrai. Jame nenagrinėjamas keitimasis informacija per terminalus ar per kitas fizines laikmenas.

Standarte pateikiamos 102 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 1998-07-16; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2020 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 12083:1994. Information and documentation. Electronic manuscript preparation and markup. – Geneva : International Organization for Standardization, 1994. – II, 187 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Elektroninis rankraščio rengimas ir žymėjimas.

Standartas pateikia įrankių rinkinį leidinių kūrėjams, kurį galima naudoti taikomosioms programoms kurti. Sukurtos programos gali būti skirtos autoriams, leidėjams, bibliotekoms, vartotojams ir (arba) duomenų bazių tiekėjams. Jame pateikiamos keturios dokumentų tipų apibrėžtys ir papildomos priemonės, atitinkančios ISO 8879. Standarte pateikiama dokumentų struktūra, leidžianti kurti ir keisti knygomis, straipsniais ir serialiniais leidiniais. Jame pateikiama: a) SGML [specialioji aprašomoji kalba (ne programavimo), skirta HTML ir kitų giminingų kalbų struktūrai aprašyti] deklaracija, apibrėžianti sintaksę, kuri naudojama dokumentų tipų apibrėžimuose ir pavyzdžiuose; b) dokumentų tipų – knygų, straipsnių, serialinių leidinių (dažniausiai straipsnių rinkinių) apibrėžimuose; matematikos dokumentų apibrėžime, kurį galima įterpti į kitas SGML programas. Šie pateikiami dokumentų tipų apibrėžimai sukurti pakankamai lankstūs, todėl galima išplėsti ar apriboti žymėjimą, atsižvelgiant į programos naudojimą.

Šis standartas priimtas 1994-09-19; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

ISO 8777:1993. Information and documentation. Commands for interactive text searching. – Geneva : International Organization for Standardization, 1993. – II, 23 p. – Antr. vertimas : Informacija ir dokumentavimas. Interaktyvios teksto paieškos komandos.

Standartas apibrėžia pagrindinį komandų rinkinį, skirtą interaktyviai teksto paieškai sistemose. Jis skirtas informacijos paieškos sistemų, įskaitant kompiuterinius bibliotekų katalogus ir prieigos prie duomenų bazių ir paieškos įrankių, kūrėjams ir vartotojams. Standartas neriboja ir nedraudžia naudoti kitokio tipo vartotojo sąveikos su sistema, tokių kaip meniu ar natūralios kalbos sąsajos, arba „gimtosios“ (nestandartinės) komandų kalbos. Jei standartinio komandos pavadinimo reikšmė prieštarauja komandos pavadinimo „gimtąja“ kalba reikšmei, pageidautina naudoti standartinį komandos pavadinimą. Kai kuriose sistemose yra mažiau funkcijų, nei nurodyta standarte; kiti naudoja papildomas funkcijas. Šios papildomos funkcijos gali apimti pridėtus komandų pavadinimus, operatorius arba kvalifikacijos ir apribojimo metodus. Svarbu, kad papildomos funkcijos ir jų generuojamas atsakymo tipas atitiktų šiame standarte išdėstytas bendrąsias funkcijas ir sintaksę.

Standarte pateikiamos 30 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 1993-09-09; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

37.060.99 Kiti kinematografijos standartai

LST CEN/TS 16371:2012. Gairės, skirtos EN 15744 ir EN 15907 įdiegėjams (tapatus CEN/TS 16371:2012) = Guidelines for implementors of EN 15744 and EN 15907 (CEN/TS 16371:2012). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2012. – II, 12 p.

Standarte pateikiamos gairės Europos standartams EN 15907 ir (iš dalies) EN 15744 įgyvendinti, skirtos keistis kinematografijos kūrinių metaduomenimis.

Standarte pateikiamos 7 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 2012-03-15; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST EN 15744:2009. Filmų identifikavimas. Mažiausias kinematografinių kūrinių metaduomenų rinkinys (tapatus EN 15744:2009) = Film identification. Minimum set of metadata for cinematographic works (EN 15744:2009). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2009. – II, 12 p.

Standarte pateikiamas išsamus metaduomenų elementų rinkinys, skirtas informacijai apie kinematografijos kūrinius, jų variantus ir apraiškas. Jame nepateikiama išsami informacija apie turimas laikmenas, peržiūros reikalavimus ir prieigos sąlygas, tačiau suteikiama elementari informacija apie medijos priemonių prieinamumą. Šis Europos standartas numato kelis išplėtimo punktus, kad būtų galima pridėti daugiau išsamesnių duomenų tipų, nepažeidžiant atitikties. Pagrindinis pateikiamo standarto principas yra, kad jokia informacija iš esamų filmografinių įrašų neturėtų būti prarasta. XML schema pateikiama kaip pagalba keičiantis duomenimis ir kaip įrankis tikrinant įgyvendinimo sintaksinį nuoseklumą.

Standarte pateikiamos 8 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2009-06-19; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

85.60 Popierius ir kartonas

LST ISO 23404:2020. Informacija ir dokumentavimas. Konservavimui naudojamas popierius ir kartonas. Lakiųjų medžiagų poveikio popieriaus celiuliozei matavimas (tapatus ISO 23404:2020) = Information and documentation. Papers and boards used for conservation. Measurement of impact of volatiles on cellulose in paper (ISO 23404:2020). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2020. – II, 9 p.

Standarte aprašomas konservavimo medžiagų bandymo metodas, kurį taikant matuojamas lakiųjų junginių poveikis celiuliozei kaip pagrindinei popieriaus kolekcijų sudedamajai daliai. Standartas taikomas popieriui ir kartonui, naudojamiems celiuliozės pagrindu pagamintiems produktams konservuoti ir saugoti. Netaikoma pergamento gaminiams. Standartas netaikomas konservavimui naudojamų popieriaus ir kartono bei kolekcijos kontakto tiesioginiam poveikiui vertinti.

Standarte pateikiamos 7 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2020-09-15; 1 leidimas.

Standartas anglų kalba.

LST ISO 11108:2006. Informacija ir dokumentavimas. Archyvinių dokumentų popierius. Patvarumo ir ilgalaiškumo reikalavimai (tapatus ISO 11108:1996) = Information and documentation. Archival paper. Requirements for permanence and durability (ISO 11108:1996). – Vilnius : Lietuvos standartizacijos departamentas, 2006. – II, 4 p.

Standartas nustato archyvinio popieriaus reikalavimus. Jis taikomas ilgalaikio saugojimo ir dažno naudojimo dokumentams ir publikacijoms. Šiems dokumentams ir publikacijoms reikia didelio patvarumo ir ilgalaikio popieriaus. Archyvinis popierius skirtas specialiems tikslams, o ne bendram naudojimui. Šio tarptautinio standarto ir ISO 9706 ryšys aprašytas A priede.

Standarte pateikiamos 4 terminų apibrėžtys.

Standartas išleistas 2006-03-15; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2021 m.

Standartas anglų kalba.

ISO 9706:1994. Information and documentation. Paper for documents. Requirements for permanence. – Geneva : International Organization for Standardization, 1994. – II, 6 p.

Šis tarptautinis standartas nurodo reikalavimus permanentiniam (ilgalaikiam) popieriui. Jis netaikomas kartonui. Terminai „popierius“ ir „kartonas“ yra apibrėžti ISO 4046. Standarte pateikiamos priemonės apibrėžti ir identifikuoti ilgalaikiam popieriui, kuris mažai keičia arba visiškai nekeičia tų savybių, kurios daro įtaką teksto skaitomumui ir panaudojimui laikant popierių saugioje aplinkoje ilgą laiką. Dokumentų saugojimo reikalavimų standartizavimas atliekamas pagal ISO /TS 46 /SC 10 /WG 3 (šiuo metu ISO WD 11799, dokumentai ISO 46 /10 /3 N 1-5). Standartas pagrįstas ribotu kiekybinių testų skaičiumi. Kiekvienam bandymui nustatomos ribinės vertės. Popierius, klasifikuojamas kaip tinkamas ilgalaikio naudojimo dokumentams, įrašams ir publikacijoms, turi atitikti visų nustatytų bandymų ribas. Ribinės vertės buvo parinktos taip, kad būtų galima pagaminti didelį klasifikuoto popieriaus kiekį už priimtina kainą. Tai leis knygų spaustuovėms, leidykloms, biurams ir kitiems asmenims naudoti popierių visų rūšių dokumentams, įrašams ar leidiniams, kurie gali būti saugomi bibliotekose ar archyvuose ilgesnį laiką. Popierius pardavimui ir dokumentai, atitinkantys šio tarptautinio standarto reikalavimus, gali būti identifikuojami simboliu ir atitikties deklaracija. Simbolis ir deklaracija aprašyti B priede. Kai kurios dažniausios popieriaus atmetimo priežastys pateiktos C priede.

Standarte pateikiamos 4 terminų apibrėžtys.

Standartas priimtas 1994-02-10; 1 leidimas.

Paskutinį kartą peržiūrėtas ir patvirtintas 2021 m.

Standartas anglų kalba.

Standartų nuorodinių žymenų rodyklė

ISO 8:2019	37	ISO 23950:1998	48	LST ISO 3166-2:2020	36
ISO 214:1976	36	ISO 25577:2013	46	LST ISO 3166-3:2020	37
ISO 215:1986	34	ISO 25964-2:2013	26	LST ISO 3297:2020	15
ISO 832:1994	34	ISO 27730:2012	27	LST ISO 3602:2005	10
ISO 2146:2010	28	ISO 28560-1:2014	41, 46	LST ISO 5127:2019	9, 18
ISO 2709:2008	48	ISO 28560-2:2018	41, 43	LST ISO 6357:2000	40
ISO 3901:2019	18	ISO 28560-3:2014	42, 46	LST ISO 7098:2016	10
ISO 5122:1979	35	ISO 30301:2019	19	LST ISO 7154:2005	33
ISO 5123:1984	35	ISO/TR 11219:2012	26	LST ISO 7275:2002	33, 39
ISO 5963:1985	35	ISO/TR 13028:2010	28	LST ISO 9707:2011	27
ISO 6630:1986	40	ISO/TR 14873:2013	25	LST ISO 10160:2016	45
ISO 7144:1986	40	ISO/TR 18128:2014	24	LST ISO 10324:2007	31
ISO 7220:1996/Cor 1:2001	34	ISO/TR 19814:2017	21	LST ISO 10957:2009	29
ISO 8459:2009	47	ISO/TR 19815:2018	20	LST ISO 11108:2006	33, 50
ISO 8777:1993	49	ISO/TR 21946:2018	19	LST ISO 11620:2015	23
ISO 9230:2007	32	ISO/TR 21965:2019	18	LST ISO 11798:2006	32
ISO 9706:1994	40, 51	ISO/TR 22038:2020	17	LST ISO 11799:2016	22
ISO 9984:1996	13	ISO/TR 23081-3:2011	15	LST ISO 14416:2006	37
ISO 9985:1996	13	ISO/TR 26122:2008	31	LST ISO 15489-1:2016	21
ISO 10161-1:2014	45	ISO/TR 28118:2009	29	LST ISO 15706-2:2008	30
ISO 10161-2:2014	46	ISO/TS 28560-4:2014	42, 45	LST ISO 15836-1:2018	42
ISO 11940-2:2007	10	LST CEN/TS 16371:2012	47, 50	LST ISO 15836-2:2020	43
ISO 11940:1998	10	LST EN 15744:2009	50	LST ISO 16175-1:2020	16
ISO 12083:1994	49	LST EN 15907:2010	47	LST ISO 16439:2016	22
ISO 13008:2012	26	LST EN ISO 3166-1:2020	36	LST ISO 18461:2017	21
ISO 15511:2019	43	LST ISO 4:2005	38	LST ISO 21127:2017	44
ISO 15706-1: 2002/AMD 1:2008	30	LST ISO 9:2002	12	LST ISO 21246:2020	17
ISO 15707:2001	33	LST ISO 18:2000	40	LST ISO 22310:2007	32
ISO 15919:2001	13	LST ISO 233-2:2005	11	LST ISO 23081-1:2018	14
ISO 15924:2004	12, 33	LST ISO 233-3:2005	12	LST ISO 23404:2020	17, 50
ISO 16245:2009	29	LST ISO 233:2005	11	LST ISO 24083:2021	14
ISO 17068:2017	20	LST ISO 259-2:2005	11	LST ISO 25964-1:2012	25
ISO 17316:2015	23	LST ISO 259:2005	11	LST ISO 26324:2013	25
ISO 17933:2000. GEDI	48	LST ISO 690:2021	14	LST ISO 27729:2015	23
ISO 18626:2017	44	LST ISO 843:2005	12	LST ISO 28500:2018	43
ISO 20614:2017	44	LST ISO 999:2006	38	LST ISO 30300:2020	9, 17
ISO 20674-1:2019	9	LST ISO 1086:2001	39	LST ISO 30302:2016	22
ISO 20775:2009	47	LST ISO 2108:2018	19	LST ISO/TR 22428-1:2020	16
ISO 21047:2009	30	LST ISO 2145:2005	33	LST ISO/TS 16175-2:2020	16
ISO 21248:2019	18	LST ISO 2384:2003	39		
ISO 23081-2:2021	15	LST ISO 2789:2013	24		

Tarptautinių standartų, išverstų į lietuvių kalbą, antraščių rodyklė

LST ISO 18:2000. Dokumentai. Periodinio leidinio turinys (tapatus ISO 18:1981) = Documentation. Contents list of periodicals (ISO 18:1981) / **p. 40**

LST ISO 999:2006. Informacija ir dokumentavimas. Rodyklių turinio, sudarymo ir pateikimo rekomendacijos (tapatus ISO 999:1996) = Information and documentation. Guidelines for the content, organization and presentation of indexes (ISO 999:1996) / **p. 38**

LST ISO 1086:2001. Informacija ir dokumentai. Antraštiniai knygų lapai (tapatus ISO 1086:1991) = Information and documentation. Title leaves of books (ISO 1086:1991) / **p. 39**

LST ISO 2384:2003. Dokumentai. Vertimų pateikimas (tapatus ISO 2384:1977) = Documentation. Presentation of translations (ISO 2384:1977) / **p. 39**

LST ISO 2789:2013. Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinė bibliotekų statistika (tapatus ISO 2789:2013) = Information and documentation. International library statistics (ISO 2789:2013) / **p. 24**

LST ISO 5127:2019. Informacija ir dokumentavimas. Pagrindai ir aiškinamasis žodynas (tapatus ISO 5127:2017) = Information and documentation. Foundation and vocabulary (ISO 5127:2017) / **p. 9, 18**

LST ISO 6357:2000. Dokumentai. Knygų ir kitų leidinių nugarėlių antraštės (tapatus ISO 6357:1985) = Documentation. Spine titles on books and other publications (ISO 6357:1985) / **p. 40**

LST ISO 7275:2002. Dokumentai. Serijų antraščių pateikimas (tapatus ISO 7275:1985) = Documentation. Presentation of title information of series (ISO 7275:1985) / **p. 33, 39**

LST ISO 9707:2011. Informacija ir dokumentavimas. Statistiniai duomenys apie išleistas knygas, laikraščius, periodinius ir elektroninius leidinius bei jų

platinimą (tapatus ISO 9707:2008) = Information and documentation. Statistics on the production and distribution of books, newspapers, periodicals and electronic publications (ISO 9707:2008) / **p. 27**

LST ISO 10324:2007. Informacija ir dokumentai. Fondo duomenų pateiktys. Suvestinis lygmuo (tapatus ISO 10324:1997) = Information and documentation. Holdings statements. Summary level (ISO 10324:1997) / **p. 31**

LST ISO 11620:2015. Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekos veiklos rodikliai (tapatus ISO 11620:2014) = Information and documentation. Library performance (ISO 11620:2014) / **p. 23**

LST ISO 11799:2016. Informacija ir dokumentavimas. Dokumentų laikymo reikalavimai, skirti archyvų ir bibliotekų medžiagai (tapatus ISO 11799:2015) = Information and documentation. Document storage requirements for archive and library materials (ISO 11799:2015) / **p. 22**

LST ISO 15489-1:2016. Informacija ir dokumentai. Dokumentų valdymas. 1 dalis. Sąvokos ir principai (tapatus ISO 15489-1:2016) = Information and documentation. Records management. Part 1. Concepts and principles (ISO 15489-1:2016) / **p. 21**

LST ISO 22310:2007. Informacija ir dokumentavimas. Rekomendacijos standartų projektų rengėjams dėl dokumentų valdymo reikalavimų formulavimo standartuose (tapatus ISO 22310:2006) = Information and documentation. Guidelines for standards drafters for stating records management requirements in standards (ISO 22310:2006) / **p. 32**

LST ISO 26324:2013. Informacija ir dokumentavimas. Objekto skaitmeninio identifikatoriaus sistema (tapatus ISO 26324:2012) = Information and documentation. Digital object identifier system (ISO 26324:2012) / **p. 25**

Literatūros ir šaltinių sąrašas

1. Atnaujintas standartas ISO 11620:2014. Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekos veiklos rodikliai / parengė Dalia Jaskonienė. *Šiandien aktualu*, 2016, Nr. 2 (55), p. 56-95.
2. Atnaujintas standartas ISO 2789:2013 (E) Informacija ir dokumentavimas. Tarptautinė bibliotekų statistika / parengė ir iš anglų kalbos vertė Dalia Jaskonienė. *Šiandien aktualu*, 2014, Nr. 2 (51), p. 9-27. Taip pat prieiga per internetą: https://drive.google.com/file/d/0B_-73IZ-KEJy5RHZOR25HWEt2N1E/view?resourcekey=0QL-RCTMa6F0ovSbmlk2VPZQ. Žiūrėta 2021-11-19.
3. Bliūdžiuvienė, Nijolė. Lietuviškasis informacijos ir dokumentavimo terminologijos standartas. *Knygotyra*, 2021, t. 77, p. 398-404. DOI: <https://doi.org/10.15388/Knygotyra.2021.77.102>
4. Bliūdžiuvienė, Nijolė. Standartizacija: samprata ir rezultatai. *Knygotyra*, 2008, t. 51, p. 192-211. DOI: <https://doi.org/10.15388/kn.v51i0.7898>
5. Bliūdžiuvienė, Nijolė; Buckienė, Liubovė. Informacijos ir dokumentavimo srities standartizacija. Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. *Šiandien aktualu*, 2019, Nr. 2 (61), p. 58-63. Taip pat prieiga per internetą: https://drive.google.com/file/d/14dyXGwurOQe-2pYLLqvTuUf3VSKfkoJ_e/view. Žiūrėta 2021-11-19.
6. Elektroninė standartų parduotuvė / katalogas. *Lietuvos standartų departamentas*. Prieiga per internetą: <https://eshop.lsd.lt/public#/product/list/home?filter=%7B%22page%22:1,%22page-Size%22:50,%22epubPublished%22:true,%22statusEnum%22:%22VALID%22,%22defaultAndOperator%22:false,%22orderBy%22:%22issueDate%22,%22sortingOrder%22:%22desc%22,%22resourceStatusEnum%22:%22ACTIVE%22,%22privilegedAccess%22:false%7D>. Žiūrėta 2021-11-23.
7. *International Classification for Standards*, Edition 7. Geneva: International Organization for Standardization (ISO), 2015. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/publication/PUB100033.html>. Žiūrėta 2021-11-23.
8. Lietuvos Respublikos terminų bankas. *Valstybinė lietuvių kalbos komisija*. Prieiga per internetą: <http://terminai.vlkk.lt/terminas/391270>. Žiūrėta 2021-06-24.
9. *Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo pakeitimo įstatymas*. Lietuvos Respublikos Seimas, 2006 m. liepos 11 d. įstatymas Nr. X-752. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.280580>. Žiūrėta 2021-11-19.
10. *Lietuvos Respublikos standartizacijos įstatymas*. Lietuvos Respublikos Seimas, 2000 m. balandžio 11 d. įstatymas Nr. VIII-1618. Prieiga per internetą: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.99653/asr>. Žiūrėta 2021-11-19.
11. LST vadovas 2:2018. Dalyvavimas rengiant tarptautinius, Europos standartus ir kitus leidinius bei jų įgyvendinimas nacionaliniu lygmeniu. *Lietuvos standartizacijos departamentas*, 2018. Prieiga per internetą: <https://lsd.lt/index.php? - 1542580001>. Žiūrėta 2021-11-16.
12. Naujas standartas ISO 16439:2014 Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekų poveikio vertinimo metodai ir procedūros / parengė Dalia Jaskonienė. *Šiandien aktualu*, 2016, Nr. 1 (54), p. 10-65. Taip pat prieiga per internetą: https://drive.google.com/file/d/0B_-73IZ-KEJy5d256Zy0yMFVQVE0/view?resourcekey=0-sa1rHGt_0sS5SE1QcZrPjg. Žiūrėta 2021-11-19.
13. Naujas standartas ISO 16439:2014 Informacija ir dokumentavimas. Bibliotekų poveikio vertinimo metodai ir procedūros (Pabaiga) / parengė Dalia Jaskonienė. *Šiandien aktualu*, 2016, Nr. 2 (55), p. 9-55.
14. Tarptautinis standartas nacionalinėms bibliotekoms / parengė Dalia Jaskonienė. *Šiandien aktualu*, 2019, Nr. 2 (61), p. 10-57. Taip pat prieiga per internetą: https://drive.google.com/file/d/14dyXGwurOQe-2pYLLqvTuUf3VSKfkoJ_e/view. Žiūrėta 2021-11-19.
15. Standartų terminų bazė. *Lietuvos standartizacijos departamentas*. Prieiga per internetą: <https://www.lsd.lt/index.php?-452282422>. Žiūrėta 2021-11-19.
16. *ISO/TC 46. Information and documentation*. Prieiga per internetą: <https://www.iso.org/committee/48750.html>. Žiūrėta 2021-11-19.

Lietuvos informacijos ir dokumentavimo standartų žinynas / Parengė Dalia Jaskonienė. – Vilnius : Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, 2022. – 55 p. – Standartų nuorodinių žymenų r-klė: p. 52-53. – Tarptautinių standartų, išverstų į lietuvių kalbą, antraščių r-klė: p. 53. – Šalt. ir liter. sąr.: p. 54.

ISBN 978-609-405-222-4

DOI: <https://doi.org/10.51740/mp.54>

Žinyno tikslas – informuoti profesinę bendruomenę apie galiojančius Lietuvoje informacijos ir dokumentavimo tarptautinius standartus, jų atnaujinimus ir naujausias redakcijas. Tam buvo suregistruoti, sugrupuoti ir anotuoti *Lietuvos standartų departamento 47 technikos komiteto Informacija ir dokumentavimas* standartai: pateikti jų bibliografiniai aprašai, atlikta turinio analizė (taikymo paskirtis, standarto leidimai, standartų terminų apibrėžtys ir pan.). Žinyne standartai grupuojami pagal Lietuvos standartizacijos departamento pateiktą grupavimo schemą, atitinkančią Tarptautinės standartizacijos organizacijos naudojamą klasifikacijos sistemą (*International Classification for Standards, ICS*). Skyrių viduje standartai sugrupuoti pagal išleidimą chronologiškai nuo naujausio iki seniausio. Išimtys taikomos tik to paties standarto dalims, jos pateikiamos viena po kitos. Naudojimąsi žinynu palengvina dvi pagalbinės rodyklės: tarptautinių standartų, išverstų į lietuvių kalbą, antraščių ir skaitinė standartų nuorodinių žymenų rodyklė.

Dalia Jaskonienė – Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Informacijos ir komunikacijos mokslų departamento Informacijos procesų skyriaus vyriausioji metodininkė. Dalykinių interesų kryptys – standartų taikymas kultūros paveldo išsaugojimo ir atminties institucijose, bibliotekų veiklos apskaita ir statistika, bibliotekų veiklos analizė ir atskaitomybė, bibliotekų veiklos kokybės matavimas, paslaugų kokybės vertinimas.

Parašė keliasdešimt straipsnių, jie publikuoti žurnale „Tarp knygų“, leidinyje „Šiandien aktualu“ ir įvairiuose rinkiniuose – „Bibliotekų tyrimai Lietuvoje“, „Biblioteka: teorijos ir praktikos pradmenys“, „Biblioteka ir skaitytojas“ ir kt.

Svarbiausias iš atliktų darbų – „Savivaldybių viešųjų bibliotekų sistemos veiklos tyrimas taikant BIX (Bibliotheksindex) metodiką“:

D. Jaskonienė. Savivaldybių viešųjų bibliotekų sistemos veiklos tyrimas taikant BIX (bibliotheksindex) metodiką. *Bibliotekų tyrimai Lietuvoje*, 2016, t. 2, p. 141-246. DOI: <https://doi.org/10.51740/rt.vi.707>

D. Jaskonienė. Savivaldybių pagrindinių viešųjų bibliotekų veiklos tyrimas taikant BIX (bibliotheksindex) metodiką. *Bibliotekų tyrimai Lietuvoje*, 2015, t. 1, p. 181-268. DOI: <https://doi.org/10.51740/rt.vi.710>